Moc, válka a společenský vzestup v dějinách rodu Robmhápů ze Suché od 16. do 18. století a jejich rodinné paměti

FRANTIŠEK KOREŠ

Po celé období raného novověku představovala šlechta společensky výlučnou skupinu, která své jedinečné postavení zakládala na starobylém původu, mocenském vlivu, bohatství a svěbytném životním stylu.¹ Hlubší poznání těchto hodnot a jejich vnímání očima urozených jedinců patří k nevyhledávanějším a nejrozšířenějším tématům na poli současného bádání o dějinách šlechty v české i západoevropské historické vědě.² Pronikání ke způsobům jejího smýšlení, chování a jednání se neobejde bez využívání pramenů osobní povahy. Zvláštní místo mezi nimi

zaujímají i badatelsky nevyužité rodinné paměti nižší šlechty dochované v genealogicko-heraldické sbírce svobodného pána Gottfrieda Daniela Wunschwitz, které otevírají jedinečný pohled do myšlenkových světů příslušníků předběllohorského i poběllohorského rytířstva.³

Dosavadní zájem o nižší šlechtu se rozvíjel ruku v ruce se široce pojímanými dějinami urozených osob a po stránce koncepční, metodické i heuristické procházel výraznými proměnami.⁴ Do konce 19. století se soustředil takřka výlučně na genealogické a heraldické

¹ O těchto základních kategoriích myšlenkového světa šlechtice blíže Václav BŮŽEK, *Urozenec*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.), *Člověk českého raného novověku*, Praha 2007, s. 79–110, zde s. 79; Jaroslav PÁNEK, *Šlechta v raně novověké Evropě z pohledu českého a evropského bádání*, in: Václav Bůžek (ed.), *Život na dvorech barokní šlechty (1600–1750)*, České Budějovice 1996 (= Opera historica 5), s. 19–45, zde s. 24–27.

² Badatelské tendence uplatňované od devadesátých let 20. století při studiu dějin šlechty představil Václav BŮŽEK, *Šlechta raného novověku v českém dějepisectví devadesátých let*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.), *Aristokratické rezidence a dvory v raném novověku*, České Budějovice 1999 (= OH 7), s. 5–28, zde zejména s. 18–20.

³ Na dochované opisy paměti již dříve upozornili Jiří WOLF, *P. Vincent a S. Guilelmo a česká barokní genealogie. Studie z dějin pomocných věd historických*, Praha 1999 (Diplomová práce), s. 71–81, zde především s. 73; Klára WOITSCHOVÁ, *Gottfried Daniel Wunschwitz. Sběratel, heraldik a genealog*, Praha 2011, s. 127–130; Martina HRDINOVÁ, *Erby ctihodné šlechty slavného Království českého. Edice a analýza dvou erbovníků české šlechty z 80. let 17. století*, Praha 2013, s. 93.

⁴ O životě urozených jedinců jako velkém tématu české a evropské historiografie přehledným způsobem pojednali J. PÁNEK, *Šlechta*, s. 19–24; V. BŮŽEK, *Šlechta*, s. 5–20; obdobně s důrazem na předběllohorskou nižší šlechtu a se shrnutím klíčové literatury TÝŽ, *Nižší šlechta v předběllohorských Čechách (Prameny, metody, stav a perspektivy bádání)*, Český časopis historický (dále jen ČČH) 91, 1993, s. 37–54; TÝŽ, *Nižší šlechta v politickém systému a kultuře předběllohorských Čech*, Praha 1996, s. 8–9, 12–13.

souvislosti.⁵ Až zásluhou velkolepého díla Augusta Sedláčka došlo k jejich rozšíření o výsledky důkladného místopisného výzkumu českých šlechtických sídel.⁶ Rozličné studie první poloviny 20. století pak v popisném duchu a s oporou v nově dosažených poznatcích směřovaly k vybraným otázkám kulturních a hospodářských dějin privilegovaných sociálních skupin.⁷ Znatelný vývojový zlom v dosavadním vědeckém přístupu nastal až v období marxistické historiografie. S důrazem na správu a jednotlivá výrobní odvětví

šlechtického velkostatku se začaly výrazněji rozvíjet hospodářské a sociální dějiny šlechty. V nich nacházely uplatnění i dříve opomíjené prameny typu berních rejstříků či urbářů, k jejichž studiu přispělo již meziválečné dějepisectví.⁸ Od rozsáhlých dominii předních velmožů se badatelský zřetel postupně obracel i k drobným rytířským statkům.⁹

Předpoklady k proměně dosavadního výzkumu dějin nižší šlechty však nastaly teprve v osmdesátých letech 20. století, kdy byly výrazným způsobem prohloubeny

⁵ Z řady starších genealogicky pojatých prací například šlechtická hesla v *Ottově slovníku naučném* (dále jen OSN) I–XXVIII, Praha 1888–1909; František VLASÁK, *Staročeská šlechta a její potomstvo po třicetileté válce. Příspěvky rodopisné*, Památky archeologické a místopisné (dále jen PAM) 4, 1856, s. 49–58, 97–117; 5, 1857, s. 280. Rozvíjení šlechtické genealogie a heraldiky dodnes vytváří nezbytný předpoklad zevrubného výzkumu elitních společenských vrstev, což kromě hodnotných pramenových edic potvrzuje i řada příspěvků vycházejících na stránkách specializovaných časopisů (z nich například *Genealogické a heraldické listy*).

⁶ August SEDLÁČEK, *Hrady, zámky a tvrze Království českého* I–XV, Praha 1882–1927.

⁷ Zájem o předbělohorskou nižší šlechtu předznamenal Vladimír KLECANDA, *Přijímání do rytířského stavu v zemích českých a rakouských na počátku novověku*, Časopis Archivní školy 6, 1928, s. 1–125. Z mnoha drobnějších příspěvků například Karel REŽNÝ, *Zanikání vladýckých statků v Budějovicích, Hradecku a Tábořsku*, Časopis Společnosti přátel starožitností českých (dále jen ČSPSČ) 35, 1927, s. 64–69, 112–115; Josef Vítězslav ŠIMÁK, *Inventář jihočeského vládyctví r. 1599: popis svrškův a nábytův po panu Joachymovi Voyřovi z Protivce pozůstalých léta 1599*, Jihočeský sborník historický (dále jen JSH) 6, 1933, s. 116–119.

⁸ Zcela zásadní vklad do tradice hospodářských a sociálních dějin šlechty vnesli vyzdvížením okrajově využívaných pramenů zvláště Josef PEKAŘ, *Kniha o Kosti* I–II. *Kus české historie*, Praha 1909–1911; Václav PEŠÁK, *Panství rodu Smiřických v letech 1609–1618. Hospodářská skladba českého velkostatku začátkem 17. století*, Praha 1940. Z pozdějších prací alespoň výběrově Alois MÍKA, *Majetkové rozvrstvení české šlechty v předbělohorském období*, Sborník historický 15, 1967, s. 45–73; TÝŽ, *Osud slavného domu. Rozkvět a pád rožmberského dominia*, České Budějovice 1970; Josef KŘIVKA, *Roudnický velkostatek na sklonku 16. století*, Historie a muzejnictví 1, 1956, s. 117–136, 195–204, 237–248.

⁹ Od způsobů hospodaření ke každodennímu životu nižší šlechty směřoval Rudolf ANDĚL, jehož práce se geograficky soustředily na oblast severních Čech. Rudolf ANDĚL, *Lenní statek Ves na Frýdlantsku v první polovině XVII. století*, Sborník Severočeského muzea, společenské vědy – historie 5, 1966, s. 107–121; TÝŽ, *Hospodářská situace drobných šlechtických statků na česko-lužickém pomezí v XVII. století*, Sborník Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem, řada historická, 1971, s. 61–134; TÝŽ, *Příspěvek k problematice životní a kulturní úrovně drobné šlechty na Frýdlantsku v 17. století*, Z minulosti Děčínska a Českolipska 3, 1977, s. 101–119; TÝŽ, *Frýdlantská lenní šlechta a obraz její existence v uměleckohistorických památkách*, Sborník Severočeského muzea (dále jen SSM), Historia 8, 1986, s. 23–44; TÝŽ, *Rybníkářství na statcích frýdlantské lenní šlechty v 16. a 17. století*, SSM, Historia 9, 1988, s. 33–52.

stávající znalosti o vývoji českého stavovství.¹⁰ Ve stejné době pronikaly do popředí zájmu českých historiků také souvislé řady účetních pramenů, které odhalily význam úvěru poskytovaného zadluženým velmožům méně urozenými jedinci a ukázaly novou cestu k dějinám předbělohorského rytířského stavu.¹¹

Pomyslný badatelský vrchol přinesla zejména devadesátá léta 20. století, kdy se podařilo zhodnotit politickou a kulturní úlohu nižší šlechty Království českého v 16. a na počátku 17. století.¹² Strukturální přístupy směřující k postižení kolektivní mentality předbělohorských rytířů byly v souvislosti s rozvojem historické antropologie od poloviny devadesátých let doprovázeny také snahou o přiblížení životních příběhů urozených osob.¹³ Právě

na jejich pozadí se zejména v posledních letech uplatňují moderní koncepty politických dějin v podobě symbolické komunikace a intelektuálních dějin.¹⁴

Obtížné sociální vymezení, ztráta politického vlivu i náročná heuristika naopak způsobily, že dějiny nižší šlechty v pobělohorském období nadále zůstávají badatelsky spíše nenaplněným tématem.¹⁵ Dosavadní výzkum se omezil na otázky související s rozpadem majetkového zázemí předbělohorských rytířů v 17. století.¹⁶ Značné mocenské a hospodářské oslabení nižší šlechty po roce 1620 se tak v podstatě stalo součástí výkladu o důsledcích konfiskačních a restitučních procesů zahájených po porážce českého stavovského povstání.¹⁷ Ne náhodou se ve snaze o vyzdvížení předbělohorských

¹⁰ Jaroslav PÁNEK, *Stavovství v předbělohorské době*, Folia historica bohemia (dále jen FHB) 6, 1984, s. 163–219; TÝŽ, *Politický systém předbělohorského českého státu*, FHB 11, 1987, s. 41–101.

¹¹ Heuristicky a metodicky objevnou se v tomto směru stala práce Václav LEDVINKA, *Úvěr a zadlužení feudálního velkostatku v předbělohorských Čechách (Finanční hospodaření pánů z Hradce 1560–1596)*, Praha 1985. Na jejím základě rozvinul své bádání věnované předbělohorské nižší šlechtě Václav BŮŽEK, *Pozadí majetkového úpadku Diviše Malovce z Libějovic v letech 1555–1561 (Příspěvek k poznání kultury každodenního života nižší šlechty)*, JSH 56, 1987, s. 13–23; TÝŽ, *Úvěrové podnikání nižší šlechty v předbělohorských Čechách*, Praha 1989; TÝŽ, *Úvěrové podnikání rytířů Malovců v předbělohorské době*, FHB 14, 1990, s. 135–194.

¹² TÝŽ, *Nižší šlechta v politickém systému*.

¹³ TÝŽ, *Rytíři renesančních Čech*, Praha 1995.

¹⁴ Miroslav ŽITNÝ, *Ideál křesťanského rytířství v paměti rytířského rodu Pětipeských z Chýše a Egrberku*, in: Václav Bůžek – Jaroslav Dibelka (edd.), *Utváření identity ve vrstvách paměti*, České Budějovice 2011 (= OH 15), s. 183–217.

¹⁵ V souvislosti s dějinami Markrabství moravského upozornil na problematiku politického, sociálního a hospodářského postavení „tradiční“ nižší šlechty po roce 1620 Tomáš KREJČÍK, *Nová a nižší šlechta na Moravě v 16.–19. století*, in: Tomáš Knoz – Jan Dvořák (edd.), *Šlechta v proměnách věků*, Brno 2011, s. 152–171, zde zejména s. 152–157; k otázce pramenné základny srov. poznámka č. 23.

¹⁶ Na základě důsledného rozboru údajů berní ruly zejména Ondřej FELCMAN, *Majetkové poměry feudální třídy v druhé polovině 17. století*, Acta Universitatis Carolinae (dále jen AUC) – Philosophica et historica 1, Studia historica 14, 1976, s. 195–228.

¹⁷ Faktograficky dosud nepřekonaný přehled důsledků pobělohorských konfiskací vytvořil Tomáš Václav BÍLEK, *Dějiny konfiskací v Čechách po roce 1618 I–II*, Praha 1882–1883. Strukturální přístup zvolil

i pobělohorských rytířů z anonymity dějin uplatňují také narativní přístupy.¹⁸

Vyprávění ucelených příběhů patří k přirozeným formám historického výkladu. Rozličné oblasti politických, kulturních či sociálních dějin lze s úspěchem přiblížit ve vztahu k osudům konkrétních jednotlivců.¹⁹ Využívání biografické metody je však podmíněno dostupností vhodných pramenů osobní povahy zahrnujících dlouhou řadu písemností od deníků až po tematicky různorodou korespondenci.

Historickoantropologické metodologické přístupy výrazně podnítily zájem o jejich kritické zpřístupňování,²⁰ a proto mohlo během posledních dvou desetiletí vzniknout hned několik edic osobních pramenů z prostředí vyšší šlechty 16. a 17. století.²¹ Obdobnou cestou se však nemohl vydat výzkum dějin nižší šlechty. Většina rytířů až na několik výjimek nevytvořila pro své rodinné a úřední písemnosti ani vlastní archiv.²² S ohledem na své politické, sociální či kulturní zájmy navíc nepocito-

Petr ČORNEJ, *Vliv pobělohorských konfiskací na skladbu feudální třídy*, AUC – Philosophica et historica 1, Studia historica 14, 1976, s. 165–194. Nejnovější zpracování problematiky postupující od moravských případů k obecnějším závěrům přinesl Tomáš KNOZ, *Pobělohorské konfiskace. Moravský průběh, středoevropské souvislosti, obecné aspekty*, Brno 2006. K restitučním strategiím nižší šlechty se nejnověji vyjádřil Ondřej TÍKOVSKÝ, *S údělem prosebníka. Restituční úsilí šlechty českého severovýchodu potrestané pobělohorskými konfiskacemi*, České Budějovice–Hradec Králové 2013.

¹⁸ Rozmanitost životních cest předbělohorských nižších šlechticů objevil V. BŮŽEK, *Rytíři*; pro období po roce 1620 zvolil v nedávné době podobný způsob uchopení například O. TÍKOVSKÝ, *S údělem prosebníka*.

¹⁹ Z biograficky pojatých prací zejména Noemi REJCHRTOVÁ, *Václav Budovec z Budova*, Praha 1984; Jaroslav PÁNEK, *Poslední Rožmberkové. Velmoži české renesance*, Praha 1989; Marie KOLDINSKÁ, *Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic. Cesta intelektuála k popravišti*, Praha–Litomyšl 2004; Tomáš KNOZ, *Karel starší ze Žerotína. Don Quijote v labyrintu světa*, Praha 2008.

²⁰ Seznam edic rozmanitých typů raně novověkých pramenů, které byly v nedávné době vydány, sestavila Ivana EBELOVÁ, *Edice raně novověkých a novověkých písemných pramenů vydaných v letech 2000–2008*, Sborník archivních prací (dále jen SAP) 59, 2009, s. 584–618.

²¹ Na vypovídací hodnotu konkrétních šlechtických deníků upozornil Petr MAŤA, *Nejstarší české a moravské deníky (Kultura každodenního života v raném novověku a některé nové perspektivní prameny)*, FHB 18, 1997, s. 99–120. Z nejzajímavějších deníků vyšší šlechty srov. Marie KOLDINSKÁ – Petr MAŤA (edd.), *Deník rudolfinského dvořana. Adam mladší z Valdštejna 1602–1633*, Praha 1997; Miroslava DURAJOVÁ – Rostislav SMÍŠEK (edd.), *Hieronymus der Ältere Schlick: Das Tagebuch. Eine Selbstdarstellung aus den Jahren 1580–1582*, České Budějovice 2008 (= Prameny k českým dějinám 16.–18. století, B/II). Badatelsky cenné edice epistolografických pramenů k dějinám vyšší šlechty připravili zejména Petr VOREL (ed.), *Česká a moravská aristokracie v polovině 16. století. Edice register listů bratří z Pernštejna z let 1550–1551*, Pardubice 1997; Pavel MAREK (ed.), *Svědectví o ztrátě starého světa. Manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna*, České Budějovice 2005 (= Prameny k českým dějinám 16.–18. století, B/I).

²² Výjimku představují výjimečně ucelené a bohaté soubory rodinné a úřední korespondence Pětipeských z Chýš a Myšků ze Žlunic, které se již dočkaly částečného zpřístupnění – Petr MAREŠ (ed.), *Karel Častovec Myška ze Žlunic. Život předbělohorského rytíře ve světle rodinné korespondence*, Ústí nad Labem 2000. V rámci řešení grantového projektu „Svět mužskosti. Nižší šlechta z českých zemí ve válkách počátkem novověku“ (GA ČR P405/13/17978 S) pracuji Petr Mareš a Miroslav Žitný na kritickém vydání korespondence rytířského rodu Pětipeských z Chýš.

vala potřebu zachycovat své zážitky „*pro budoucí paměť*“.²³

Jistou protiváhu k písemně nečinné části příslušníků rytířského stavu tvořila hrstka nižších šlechticů, kteří po sobě kromě nepočetné korespondence zanechali i jiné významné prameny osobní povahy.²⁴ Zvláštní zmínku si zaslouží zejména zlo-mek deníku „*kryjksmana*“ císařského vojska Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku²⁵ a jedinečné autobiografie dalších dvou českých válečníků Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů²⁶ a Pavla Korky z Korkyně.²⁷ Deník mladého rytíře Dvoreckého z Dvorců z roku 1559 pro změnu podal jedinečné svědectví o životě u císařského dvora ve Vídni.²⁸ Jiné nižší šlechtice k psaní nepřiměla veřejná

činnost, ale vzpomínky na složité životní období po vydání rekatolizačního patentu v roce 1627 a existenčně náročný život v náboženském vyhnání ohrožující vlastní podstatu rodové cti. Typickými představiteli této skupiny rytířů se stali pobělohorští exulanti Jan Jiří Harant z Polžic a Bezdržic, Stanislav Bořek Dohalský z Dohalic, Bořek Mateřovský z Mateřova a Karel Pfefferkorn z Ottopachu.²⁹ Osobní výpovědi o prožívání veřejné i soukromé každodennosti nebyly ničím výjimečným ani v prostředí nobilitovaného úřednictva, což potvrdily zvláště autobiografie Jana Nikodéma Mařana Bohdaneckého z Hodkova³⁰ či Jakuba Krčina z Jelčan a Sedlčan.³¹ Stranou zájmu by však neměly zůstat ani ojedinele do-

²³ O stavu dochování pramenů k dějinám nižší šlechty a dílčích heuristických úskalích V. BŮŽEK, *Nižší šlechta v předbělohorských Čechách*, s. 39–42; TÝŽ, *Nižší šlechta v politickém systému*, s. 12–13.

²⁴ Užitečný přehled vybraných edic deníků, autobiografií a pamětí nižší šlechty přinesl Josef HRDLIČKA (ed.), *Autobiografie Jana Nikodéma Mařana Bohdaneckého z Hodkova*, České Budějovice 2003 (= Monographia historica 3), s. 18–21.

²⁵ Miroslav ŽITNÝ (ed.), *Deník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš z roku 1605*, in: Václav Bůžek (ed.), *Šlechta raného novověku pohledem českých, francouzských a španělských historiků*, České Budějovice 2009 (= OH 13), s. 187–262.

²⁶ Věra PETRÁČKOVÁ – Jan VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla z Chodů*, Praha 1979.

²⁷ František PALACKÝ (ed.), *Paměti Pavla Korky z Korkyně, znamenitého vůdce českého v XVI. století*, Časopis českého musea 3, 1829, s. 29–32; 4, 1830, s. 433–442. Moderní kritickou edici Korkových pamětí nově připravil Zdeněk VYBÍRAL (ed.), *Paměti Pavla Korky z Korkyně. Zápisky křesťanského rytíře z počátku novověku*, České Budějovice 2014 (= Prameny k českým dějinám 16.–18. století, B/IV).

²⁸ Petr VOREL (ed.), *Vídeňský deník rytíře Dvoreckého z roku 1559*, FHB 19, 1998, s. 7–36.

²⁹ Ferdinand MENČÍK (ed.), *Paměti Jana Jiřího Haranta z Polžic a z Bezdržic od roku 1624 do roku 1648*, Praha 1897; Jan Pavel HILLE (ed.), *Paměť Stanislava Bořka Dohalského z Dohalic o vlastním rodu z r. 1681. Ze starého listáře*, ČSPSČ 11, 1903, s. 128–133; Marie RYANTOVÁ, *Těžké časy urozeného a statečného rytíře Bořka Mateřovského z Mateřova, exulanta v městě Pirně*, in: Michaela Hrubá (ed.), *Víra nebo vlast? Exil v českých dějinách raného novověku, Ústí nad Labem 2001*, s. 249–257; Josef VOLF, *Genealogické příspěvky k rodu Pfefferkornů z Ottopachu*, PAM 23, 1909, s. 333–340, 587–590.

³⁰ J. HRDLIČKA (ed.), *Autobiografie*.

³¹ Václav Březan ji pojal do svého kronikářského díla Jaroslav PÁNEK (ed.), *Václav Březan, Životy posledních Rožmberků I*, Praha 1985, s. 244–256.

chované ženské paměti spojené s osobností české šlechtičny Alžběty Lidmily z Lisova.³² Na tematickém a sociálním pomezí výše představených typů pramenů osobní povahy stojí také rodinné paměti předbřlohorského rytířského rodu Robmhápů ze Suché, který se v období třicetileté války posunul do panského stavu Království českého.³³

Na prvním místě je nutné objasnit, co si lze pod pojmem paměti představit. Nejen příslušníci urozených vrstev společnosti zpravidla označovali svá svědectví o prožitých událostech slovem „*paměti*“. Pod daným označením se však skrývala formálně i obsahově rozmanitá skupina písemností tvořená nejen autobiografiemi, deníky či rodinnými kronikami, ale také literárními útvary neosobního charakteru. Jejich bližší určení je i pro vzájemnou prostupnost

a nevyhraněnost složitým úkolem. Určujícím znakem rozhodujícím o začlenění písemného svědectví mezi osobní prameny se proto z pohledu západoevropské historiografie stala výpověď, kterou podává o myšlenkovém světě a způsobech uvažování svého pisatele.³⁴

Záměrem předkládané studie se stalo kritické ediční zpřístupnění rodinných pamětí šlechtického rodu Robmhápů ze Suché, které se nacházejí spolu s dalšími prameny obdobného typu ve Wunschwitzově genealogicko-heraldické sbírce.³⁵ Dosavadní výzkum zaměřený na dějiny nižší šlechty prozatím nevěnoval tomuto zajímavému rukopisnému souboru shromážděnému zásluhou svobodného pána Gottfrieda Daniela Wunschwitze přiměřenou pozornost. Studie by proto měla být současně jedním z prvních pokusů

³² Jana RATAJOVÁ (ed.), *Alžběta Lidmila z Lisova, 1639–1698. Rodinné paměti*, Praha 2002 (= Manu propria 1).

³³ Do panského stavu byl spolu se svými potomky 29. února 1644 povýšen Ferdinand František Robmháp ze Suché, 24. února 1673 jeho bratr Karel a 17. června 1680 také vzdálený příbuzný Jan Ferdinand – August von DOERR, *Der Adel der böhmischen Kronländer. Ein Verzeichniss derjenigen Wappenbriefe und Adelsdiplome*, Prag 1900, s. 125, 158, 164; původní doklady povýšení jsou uloženy v Národní archiv Praha (dále jen NA Praha), Česká dvorská kancelář (dále jen ČDK), inv. č. 752, sign. IV D 1, kart. č. 478.

³⁴ Významem výpovědi, možnostmi využití a vymezením pramenů osobní povahy se v prostředí německé historiografie zabývali především Benigna von KRUSENSTJERN, *Was sind Selbstzeugnisse? Begriffskritische und quellenkundliche Überlegungen anhand von Beispielen aus dem 17. Jahrhundert*, Historische Anthropologie. Kultur – Gesellschaft – Alltag 2, 1994, s. 462–471; Winfried SCHULZE (ed.), *Ego-Dokumente. Annäherung an den Menschen in der Geschichte*, Berlin 1996. O ego-pramenech a široce rozšířeném označení „*paměti*“ z českých historiků nejvýstižněji J. HRDLÍČKA, *Autobiografie*, s. 15–22.

³⁵ Rodinné paměti Robmhápů ze Suché jsou uloženy v NA Praha, Sběrka genealogicko-heraldická Wunschwitzova (dále jen Wunschwitz), inv. č. 951, kart. č. 29 (dále pouze odkazy na editovaný rukopis: příloha – zápis č. 1–77); ve sbírce se dále nacházejí například rodinné paměti a kroniky nižších šlechtických rodů z Bubna a Litic, Budkovských z Budkova, Ctlů ze Svojsic, Čejků z Olbramovic a Nebílovských z Drahobuze (součástí nebílovského rukopisu jsou i paměti příbuzensky spřízněných Hájků z Robčic, Kokořovců z Kokořova a Varlejšů z Bubna) – тамтѣж, inv. č. 20, 122, 157, 185, 791. Autor připravuje srovnávací studii věnovanou celému souboru pamětí dochovaných ve Wunschwitzově genealogicko-heraldické sbírce.

o prověření jeho vypovídací hodnoty. Již první letmé seznámení s dochovanými opisy rodinných pamětí jednotlivých rodů prokázalo, že jen zřídka překračují rámec formálně neměnných a strohých zpráv o narozeních, sňatcích a úmrtích příslušníků šlechtické rodiny. Výjimky z pravidla však mají ve vztahu k životu rytířů zásadní význam. Zvláště příležitostné zmínky o zahájení duchovní či vojenské kariéry nebo o blízkosti tureckého nebezpečí dokládají, jaké hodnoty spoluutvářely myšlenkový svět nižšího šlechtice.³⁶ Přehlížet však nelze ani převažující zápisy věnované průběhu přechodových rituálů postupujících život urozeného jedince od narození až do smrti.³⁷ Jejich pečlivý rozbor by mohl rozkrýt personální skladbu sociálních sítí předbellohorské i pobellohorské nižší šlechty, a tím rozšířit stávající poznání způsobů navazování a udržování neformálních vztahů „*dobrého přátelství*“.

Vydání rodinných pamětí Robmhápů ze Suché má své jednoznačné opodstatnění. Zvolený pramen se po chronologické a především obsahové stránce vymyká výše

uvedeným příkladům. Jedinečným způsobem dává nahlédnout do dějin konkrétního šlechtického rodu, a to v nebyválně dlouhém časovém horizontu. Přitom neopomíná žádnou klíčovou událost stojící za sociálním, politickým či majetkovým vzestupem rytířů a pozdějších svobodných pánů Robmhápů ze Suché. Pořízené záznamy navíc poskytují vítaný pohled na pěstování a váhu rodové tradice, která prostřednictvím výpovědi rodinných pamětí v myšlení urozenců po generace přežívala.³⁸

Svědectví kriticky zpřístupněného pramene vybízelo ke kladení nových otázek směřujících k nástrojům sociální reprezentace rytířského a posléze panského rodu. Pro zahrnutí širšího vývojového a společenského kontextu bylo na několika místech doplněno o výpověď dochované soukromé i úřední korespondence, testamentů a nobilitačních listin.³⁹ Právě účinná kombinace nejrůznějších druhů dostupných pramenů by mohla odhalit netradiční cesty k uchopení sociálních, politických a náboženských proměn nižší šlechty, a to zvláště v pobellohorském období.

³⁶ Výjimečné zápisy o účasti nižších šlechticů ve válečných kampaních 17. století nebo o vstupu do jezuitského řádu se objevují v pamětech Budkovských z Budkova a Varlejhů z Bubna – TAMTÉŽ, inv. č. 122, 791; o hrdinské smrti mladého rytíře v boji s Turky v pamětech pánů z Bubna a Litic – TAMTÉŽ, inv. č. 20.

³⁷ Vzorovým příkladem sledu sňatků, úmrtí a zejména křtů rodinných příslušníků doprovázených hojnou účastí „*pánů a přátel*“ jsou paměti Cílů ze Svojsic – TAMTÉŽ, inv. č. 157.

³⁸ Blíže edice rodinných pamětí Robmhápů ze Suché v příloze přítomné studie.

³⁹ Osobní a úřední korespondence Robmhápů ze Suché je uložena v NA Praha, Stará manipulace (dále jen SM), inv. č. 2903, sign. R 3/1–48, kart. č. 1918–1919; Státní oblastní archiv Třeboň (dále jen SOA Třeboň), Cizí rody – registratura (dále jen CR – registratura), Robmháp ze Suché, inv. č. 1–11. Testament Zikmunda Robmhápa ze Suché († 1551) se nachází v NA Praha, Desky zemské větší (dále jen DZV) 9, fol. J 13; testament posledního mužského příslušníka rodu Jana Josefa Robmhápa ze Suché pak TAMTÉŽ, Úřad desek zemských (dále jen ÚDZ), Deskové listiny, inv. č. 3380, kart. č. 88. Nobilitační listiny povyšující Ferdinanda Františka, Karla a Jana Ferdinanda Robmhápy ze Suché do panského stavu jsou uloženy TAMTÉŽ, ČDK, inv. č. 752, sign. IV D 1, kart. č. 478.

Před zahájením studia rodinných pamětí Robmhápů ze Suché je nezbytné blíže poznat osobnost zakladatele a tvůrce výše zmíněné genealogicko-heraldické sbírky. Svobodný pán Gottfried Daniel Wunschwitz patřil k nejvýznamnějším představitelům české barokní genealogie.⁴⁰ Během svého života vytvořil rozsáhlou sbírku pramenů pestrého charakteru dokládající původ a stáří více jak 1400 šlechtických rodů.⁴¹ O jejím významu byli čeští stavové přesvědčeni natolik, že ji po Wunschwitzově smrti zakoupili pro své účely.⁴² Wunschwitzova práce již byla založena na kritickém přístupu ke studovanému materiálu, který se stal zárukou věrohodnosti výpisů a opisů pořizovaných z dnes již často nedochovaných pramenů.⁴³ Své podklady

dokonce označoval Wunschwitz latinskými poznámkami, v nichž objasňoval jejich původ a způsob získání.⁴⁴ Stejně postupoval i v případě jedinečné písemné památky rodu Robmhápů ze Suché.

Jejich rodinné paměti se dochovaly do dnešní doby pouze ve výtahu z roku 1737, který vytvořil na základě původních pamětních zápisů ze staré rodinné knihy svobodný pán Jan Josef Robmháp ze Suché.⁴⁵ Opis tohoto výtahu pořídila pro genealoga Wunschwitze jeho druhá manželka Marie Anna hraběnka Hartmannová z Klarštejna. Gottfried Daniel Wunschwitz opis zkontroloval a následně začlenil do své obsáhlé sbírky.⁴⁶ Dochovaný rukopis o rozsahu šesti folií tvoří převážně české záznamy psané ve třetí osobě jednotného

⁴⁰ Blíže k životu a dílu svobodného pána Gottfrieda Daniela Wunschwitze K. WOITSCHOVÁ, *Gottfried Daniel Wunschwitz*; Valentin URFUS, *Bohumír Daniel Wunschwitz, genealog české šlechty v první polovině 18. století (K psychosociálnímu profilu barokní společnosti)*, in: Bronislav Chocholáč – Jiří Malíř (edd.), *Pocta Janu Janákovi. Předsedovi Matice moravské, profesoru Masarykovy univerzity věnují k sedmdesátinám jeho přátelé a žáci*, Brno 2000, s. 405–412. O nejstarším vývoji genealogie pojednal Tomáš KREJČÍK, *Z dějin českých genealogických a heraldických zájmů do poloviny 19. století*, SAP 22, 1982, s. 480–505.

⁴¹ K obecné charakteristice sbírky K. WOITSCHOVÁ, *Gottfried Daniel Wunschwitz*, s. 53–60; ve sbírce se mimo jiné nacházejí listy z památníků a pohřební štíty, které zpřístupnila TÁŽ (ed.), *Listy z památníků ve Wunschwitzově sbírce. Soupis a edice*, *Paginae historiae* (dále jen PH) 15, 2007, s. 265–334; TÁŽ (ed.), *Pohřební štíty ve Wunschwitzově genealogické a heraldické sbírce (Edice)*, PH 12, 2004, s. 147–208.

⁴² O zakoupení sbírky českými stavy TÁŽ, *Gottfried Daniel Wunschwitz*, s. 50; V. URFUS, *Bohumír Daniel Wunschwitz*, s. 407.

⁴³ Wunschwitzovy pracovní metody jsou popsány TAMTÉŽ, s. 407–408.

⁴⁴ K. WOITSCHOVÁ, *Gottfried Daniel Wunschwitz*, s. 127–128.

⁴⁵ V úvodní části dvanáctistránkového rukopisu formátu A4 se nachází nápis: „EXTRAKT jisté knihy starý, vlastní rukou několik[a] Romhápů tak, jak jeden po druhým byl, sepsaný. Vytažené od[e] mě, Jana Josefa Rabenhaupta, svobodného pána z Suché. Léta 1737.“ – příloha – zápis č. 1.

⁴⁶ O okolnostech vzniku opisu výtahu z rodinných pamětí Robmhápů ze Suché se Wunschwitz zmiňuje v latinské poznámce zapsané na posledních dvou stranách rukopisu dochovaného v jeho genealogicko-heraldické sbírce: „Notitias has ex authographo Rabenhauptiano à charissima conjuge mea secunda, domina Maria Anna baronissa de Wunschwitz, nata Hartmanin comitissa de Clarstein 6. et 7. Decembris anno 1738 descriptas collationavi et omnimode consonas reperi. Pragae 7. Decembris anno 1738. Godefridus Daniel liber baro de Wunschwitz“ – příloha – zápis č. 77.

čísla a zasazené do pevného chronologického rámce. Jednotlivé zápisy zachycují události soukromého i veřejného významu v časovém rozmezí od roku 1305 až do roku 1737.

Autory útvaru stojícího na pomezí rodové kroniky, rodinných pamětí a genealogických poznámek byli vedle svobodného pána Jana Josefa Robmhápa ze Suché i někteří starší příslušníci rodu. Jména většiny z nich však nebylo možné ani po provedení podrobného rozboru rukopisu blíže určit. Jedinou výjimku v řadě neznámých přispěvatelů představoval původce zápisu z roku 1520, který sám sebe označil za mladšího bratra rytíře Jiříka Robmhápa ze Suché.⁴⁷

Rukopisný výtah z rodinných pamětí Robmhápů ze Suché se na první pohled tváří jako pečlivě vedená rodová kronika nevalné stylistické a literární úrovně. Řada obsahově zajímavých svědectví se v něm ukryla do krátkých a stručných slovních spojení symbolického významu, která byla pro příslušníky šlechtického rodu i další soudobé čtenáře jednoznačně srozumitelná, aniž by vyžadovala obsírnější vysvětlení. Potřebný osobní charakter však pramenu dodává jeho jedinečný vztah k dějinám původem rytířského rodu Robmhápů ze Suché, jehož příslušníci se na vzniku pamětí po několik generací přímo podíleli.

Klíčem k porozumění poselství zahrnujícího do rodinných pamětí Robmhápů ze Suché se stala odpověď na otázku, s jakým záměrem byly pořízeny. Účel a funkce rukopisu se v čase ustavičně proměňovaly. Posouzení významu pramene je proto možné pouze s přihlédnutím ke společenskému kontextu doby jeho utváření. V předbělohorském období pravděpodobně putovaly paměti v rodu Robmhápů ze Suché od jednoho mužského příslušníka ke druhému. V symbolické rovině byly chápány jako trvalý doklad urozeného původu rytířského rodu a přehledka významných předků zakládajících jeho budoucí slávu. V souvislosti s hlubokou proměnou podoby obou šlechtických stavů Království českého po roce 1620 byla původní funkce rukopisu rozšířena o nové prvky. Výrazné společenské změny pobělohorské doby se totiž dotkly nemalou měrou i Robmhápů ze Suché, kteří se postupně ve dvou rodových liniích dočkali povýšení mezi svobodné pány. Nově dosažené postavení s sebou neslo i nové nároky na způsob vytváření, uchovávání a předávání paměti urozenosti.

Nejen v 16. a na počátku 17. století přispívaly k šíření povědomí o původu šlechtických rodů a jejich dědičných znaců erbovní pověsti, které se vyskytovaly v Kronice české Václava Hájka z Libočan⁴⁸ a především v dílech Bartoloměje Paproc-

⁴⁷ Jeden z autorů rodinných pamětí v souvislosti s úmrtím příbuzného uvedl: „... a pochován jest v klášterě u svatého Klementa vprostřed kostela, v kterýmž brobě Alexander, strejc můj, syn Jiříka Rabenhabta z Suché, bratra myho nejstaršího, odpočívá, jakož kámen na tom brobě světsí“ – příloha – zápis č. 11.

⁴⁸ Nejnověji v úplném kritickém vydání Jan LINKA – Petr VOIT (edd.), *Václav Hájek z Libočan, Kronika česká*, Praha 2013; starší vydání ve výboru Jaroslav KOLÁR (ed.), *Václav Hájek z Libočan, Kronika česká. Výbor historického čtení*, Praha 1981.

kého z Hlohol.⁴⁹ Robmháповé ze Suché se však žádnými mýtickými kořeny pyšnit nemohli. Paprocký dokonce ani neznal podobu jejich erbu. Ve třetí knize svého *Diadochu* v zásadě zařadil Robmhápy ze Suché po bok bezejmenných rytířských rodů a jako u většiny z nich se i v jejich případě spokojil s vyjmenováním několika významnějších rodových představitelů na základě starých titulů z let 1556 až 1589.⁵⁰ Z pohledu šlechty nenahraditelná ztráta povědomí o původu vlastního rodu a jeho urozenosti mohla být také jedním z hlavních důvodů vedoucích nejstarší Robmhápy k sepisování rodinných pamětí.

Robmháповé ze Suché byli příslušníci rytířského rodu, jehož nejvzdálenější dějiny sahaly až do první poloviny 14. století.⁵¹ Z jejich erbovního znaku zřetelně vystupovaly tři černé havraní hlavy umístěné v šikmém zlatém břevně na modrém poli.⁵² Nejstarší předci rytířů

Rombmhápů však pocházeli z městského prostředí a tvořili součást českobudějovického patriciátu. Mezi prvními postavami rodové historie se objevila jistá Hedvika mající „*věnné právo své v Suché*“.⁵³ Právě tvrz Suchá ležící nedaleko královského hradu Hluboké nad Vltavou byla až do roku 1502 základem rodového majetku Robmhápů.⁵⁴

Od počátku 16. století se nižší šlechtický rod Robmhápů ze Suché značným způsobem rozvětvil. Na významném rodu se podílel zejména Kašpar Robmháp ze Suché. Se svou manželkou Voršilou, rozenou Haugvicovou z Biskupic, přivedl na svět dohromady jedenáct synů, přičemž pět z nich založilo vlastní rodovou linii.⁵⁵ V čele nejzámožnější mužské posloupnosti prolínající celým obsahem rodinných pamětí stál místopisár Království českého Václav Robmháp ze Suché. S Václavovými bratry Jiříkem, Valešem,

.....
⁴⁹ Obecně o fenoménu erbovních pověstí Petr VOREL, *Rodové heraldické pověsti jako prostředek mezigeneračního přenosu informace ve šlechtickém prostředí českých zemí v 16. století*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.), *Pamět urozenosti*, Praha 2007, s. 61–67. Jednotlivými erbovními pověstmi v díle Bartoloměje Paprockého z Hlohol se zabývala zejména Irena HRABĚTOVÁ, *Erbovní pověsti v českých spisech Bartoloměje Paprockého z Hlohol*, Brno 1992.

⁵⁰ Jen stručné údaje o Robmhápech ze Suché shromáždil Bartoloměj PAPROCKÝ z GLOGOL, *Diadochos id est Successio. O stavu rytířském a rozmnožení jeho, jak dávno a odkud který rod a erb do tohoto Království přišel. Knihy třetí*, Praha 1602, s. 308. Srov. podrobné líčení o bájných počátcích Kaplírů ze Sulevic či Malovců z Malovic ТАМТÉŽ, s. 95–100, 123–126.

⁵¹ Genealogické, místopisné a jiné faktografické údaje o Robmhápech ze Suché August SEDLÁČEK, *Robmháp ze Suché*, in: OSN XXI, Praha 1904, s. 864–865. Stručně dějiny rodu zachytil rovněž Jan PELANT, *Erby české, moravské a slezské šlechty. Vývoj erbů a stručné dějiny 610 rodů*, Praha 2013, s. 371.

⁵² S poukazem na podobu erbu po povýšení Ferdinanda Františka Robmhápa ze Suché do panského stavu August SEDLÁČEK, *Českomoravská heraldika II. Část zvláštní*, Praha 1997, s. 231–232; J. PELANT, *Erby*, s. 371.

⁵³ Příloha – zápis č. 2.

⁵⁴ O rytířské tvrzi Suchá podrobněji Karel PLETZER, *Zaniklá osada Suchá u Hluboké nad Vltavou*, Výběr 20, 1983, č. 2, s. 96–100.

⁵⁵ Příloha – zápis č. 4 a 5.

Ondřejem a Mikulášem byly spjaté osudy ostatních větví rodu Robmhápů ze Suché. Nejmladší Mikuláš se dokonce ve dvacátých letech 16. století natrvalo usadil v Dolních Rakousích, kde budoval nejen mocenskou kariéru v habsburských službách, ale také první panskou linii svého rodu.⁵⁶ Pokolení odvozuující svůj původ od Václava Robmhápa ze Suché vybudovala rozsáhlou pozemkovou základnu, která se po prodeji jihočeského panství Pacov v polovině 16. století přenesla na pomezí středních a východních Čech. Mezi hradem Lichnice a městečkem Ronov nad Doubravou na Čáslavsku se pak potomci vzpomínaného místopisáře usadili natrvalo.⁵⁷ Právě úctyhodné majetkové zázemí bylo Robmhápům oporou ve chvílích, kdy usilovali o obsazení nejrůznějších politických úřadů.

Naplňování mocenských zájmů patřilo již od středověku k určujícím znakům

šlechtické výlučnosti.⁵⁸ Spolu s vydáním Vladislavského zřízení zemského v roce 1500 získali příslušníci rytířského stavu právní záruku podílu na výkonu moci v zemi po boku vyšší šlechty a v průběhu předbělohorského období pravidelně pronikali do zemské, regionální i lokální roviny politického systému Království českého.⁵⁹ Výjimku nepředstavovali ani Robmháповé ze Suché. Mezi rodovými větvemi však vznikaly značné rozdíly spočívající v možnostech a předpokladech uplatnění ve veřejném životě společnosti.

Zvolení Ferdinanda I. českým králem v roce 1526 znamenalo milník v budování vztahů panovníka s českými stavy. V zájmu habsburské dynastie bylo od samého počátku promyšlené prosazování centrální vlády zasahující do starobylých stavovských privilegií. Kromě zakládání ústředních hospodářských, soudních a vojenských institucí hodlali Habsburkové svůj politický

⁵⁶ Podrobný biogram Mikuláše Robmhápa ze Suché sestavil Tomáš STERNECK (ed.), *Historica Třeboň 1526–1547. Listy, listiny a jiné prameny k politickým dějinám období zrodu habsburské monarchie I. Písemnosti z let 1526–1535*, Praha 2010 (= Documenta res gestas Bohemicas saeculorum XVI.–XVIII. illustrantia, series A, volumen II–1), s. 425.

⁵⁷ S ohledem na složité členění rodu budou v další části studie jeho příslušníci přiřazováni k jednotlivým větvím, pro něž byly na základě sídelního vymezení vytvořeny následující pracovní názvy – lichnická, ohebská, kopidlanská, těchobuzská a pražská (s rozrodem se lze přehledně seznámit v přílohách na konci studie). Lokalizace všech statků v držení lichnické linie se stala předmětem edice jejich rodinných pamětí. Poznatky o vývoji významnějších rodových sídel poskytuje monumentální dílo Augusta Sedláčka – o Kopidlně A. SEDLÁČEK, *Hrady X*, Praha 1895, s. 308–309; o Lichtenburce (Lichnici) TAMTÉŽ XII, Praha 1900, s. 38–43; o Mysletíně TAMTÉŽ III, Praha 1884, s. 200; o Ohebu a Vildštejně TAMTÉŽ I, Praha 1882, s. 154–155, 157; o Pacově TAMTÉŽ IV, Praha 1885, s. 207; o Ronově nad Doubravou, Moravanech a Suchotlescích TAMTÉŽ XII, Praha 1900, s. 44–47; o Sudoměři TAMTÉŽ VII, Praha 1890, s. 261; o Suché TAMTÉŽ, s. 173–174; o Těchobuzi TAMTÉŽ IV, Praha 1885, s. 216–217.

⁵⁸ Na klíčové hodnoty v myšlení české středověké šlechty a jejich symbolické projevy se ve své inspirační práci zaměřil Robert ŠIMŮNEK, *Reprezentace české středověké šlechty*, Praha 2013, s. 9–14.

⁵⁹ O dopadech vydání Vladislavského zřízení zemského na politickou hierarchii Království českého například Václav BŮŽEK – Josef HRDLÍČKA – Pavel KRÁL – Zdeněk VYBÍRAL, *Věk urozených. Šlechta v českých zemích na prahu novověku*, Praha–Litomyšl 2002, s. 46–47.

program naplnit i za pomoci postupné a dlouhotrvající integrace šlechty z českých zemí u panovnického dvora ve Vídni.⁶⁰

Prímým svědkem a výrazným stoupencem jejich záměrů se stal syn Kašpara Robmhápa ze Suché – Mikuláš. Již v první polovině dvacátých let 16. století byl pevnou součástí mocenského okruhu královny Marie Habsburské, kterou si vzal na základě vídeňských smluv z roku 1515 za manželku český král Ludvík Jagellonský.⁶¹ Po jeho smrti v bitvě u Moháče patřil Mikuláš Robmháp k nejpřednějším podporovatelům habsburské volební kandidatury.⁶² Oddanost zájmům prvních Habsburků se Mikulášovi vyplácela a podepsala se na jeho strmé politické kariéře, kterou ozdobil působením v úřadu kancléře dolnorakouské zemské vlády. Nebývalý společenský vzestup završil v roce 1532 povýšením do zdejšího panského stavu jako svobodný pán na Ottensheimu.⁶³

Svými postoji v počátcích budování podunajské monarchie vyšlapal Mikuláš Robmháp cestu k habsburským dvorům

i vlastním potomkům. Jeho syn Kryštof patřil mezi služebníky a dvořany arciknížete Ferdinanda. V blízkosti mladšího bratra budoucího českého krále Maxmiliána II. s jistotou pobýval v roce 1560, kdy u místodržitelského dvora v Praze působil jako obsluha u jídelní tabule.⁶⁴ Příchod arciknížete Ferdinanda do Prahy v říjnu 1547 byl zřejmě jednou z hlavních okolností vedoucích Kryštofa k opuštění Dolních Rakous a k zakoupení zámku v Kopidlně, kde se trvale usadil.⁶⁵ Služba u dvorů prvních Habsburků však obnášela i náročné cestování. Kryštof Robmháp se o tom přesvědčil právě v roce 1560, když doprovázel místodržitele Ferdinanda na rytířské turnajové slavnosti do Vídně.⁶⁶ Mladý nižší šlechtic se tak postupně seznamoval se silnými podněty dvorské kultury.

Zkušenosti nabyté v habsburských službách dokázal Kryštof Robmháp ze Suché obratně využívat po zbytek svého života. Do politického dění v Království českém mohl alespoň částečně zasahovat od roku

⁶⁰ J. PÁNEK, *Politický systém*, s. 62–64.

⁶¹ O značném vlivu Marie Habsburské na rozhodování jejího manžela Ludvíka Jagellonského blíže Václav BŮŽEK, *Ferdinand Tyrolský mezi Prahou a Innsbruckem. Šlechta z českých zemí na cestě ke dvorům prvních Habsburků*, České Budějovice 2006 (= Monographia historica 7), s. 42.

⁶² Kromě Mikuláše Robmhápa se v okolí královny Marie vyskytovali také čeští páni Adam I. z Hradce, Jan z Vartenberka či Zdislav Berka z Dubé. Blíže Václav BŮŽEK – Géza PÁLFFY, *Integrace šlechty z českých a uherských zemí ke dvoru Ferdinanda I.*, ČČH 101, 2003, s. 542–581, zde s. 543–544.

⁶³ T. STERNECK (ed.), *Historica*, s. 425. V archivní sbírce Historica Třeboň se dochoval list Ferdinanda I. z 19. února 1529 zakazující v Dolních Rakousích placení mincemi raženými uherským vzdorokrálem Janem Zápolským, na konci listu se objevil podpis dolnorakouského kancléře Mikuláše Robmhápa ze Suché TAMTÉŽ, s. 135–138, č. 36.

⁶⁴ Personální skladbu Ferdinandova místodržitelského dvora s důrazem na šlechtu z českých zemí rekonstruoval V. BŮŽEK, *Ferdinand Tyrolský*, s. 84–85.

⁶⁵ A. SEDLÁČEK, *Hrady X*, s. 308.

⁶⁶ K bližší podobě a dramaturgii vídeňských slavností z roku 1560 V. BŮŽEK, *Ferdinand Tyrolský*, s. 184–187.

1567, kdy se stal rytířským přisedícím komorního soudu.⁶⁷ Instituce na pomezí královské a stavovské moci svým významem sice zaostávala za zemským soudem, ale každý její člen se těšil z titulu královského rady a přiměřené společenské prestiže.⁶⁸ Kromě Kryštofa, sídlícího do své smrti v roce 1592 na Kopidlně, se však mezi přisedícími komorního soudu objevili také potomci Ondřeje Robmhápa ze Suché, který založil pražskou větev rodu. Ondřejova syna Jana staršího sice nelze dohledat v dochovaných pramenech odrážejících personální obsazení komorního soudu, ale podle Bartoloměje Paprockého z Hlohov byl v roce 1572 „*Jeho Milosti Císařské rada*“.⁶⁹ Jan starší Robmháp ze Suché by se tak teoreticky zařadil po bok příslušníků širší či užší královské rady. Pravdivost Paprockého zjištění podpořila skutečnost, že se v otcových šlépějích vydal i Vilém Robmháp ze Suché. Od roku 1596 zasedal mezi přisedícími komorního soudu,⁷⁰ ale vrcholem politických ambicí pro něj byla úplně jiná hodnost. V osmdesátých letech

16. století totiž náležel do osmičlenné skupiny rytířských přisedících vyššího zemského soudu, který představoval po celé předbělohorské období ztělesnění nedotknutelnosti svobod a moci českých stavů.⁷¹

Pro část nižší šlechty zajišťoval nejšetrnější cestu k prosazení vlivu na dění v příslušném regionu úřad krajského hejtmána za rytířský stav.⁷² Krajští hejtmánové přitom podobně jako krajští berníci nepobírali za svou službu žádný plat, a proto se pro ně nemohla stát zdrojem viditelnějšího obohacení. Od samotných uchazečů o pravidelný výkon krajského hejtmánství se naproti tomu očekávalo, že budou patřit k zámožnějším rytířům.⁷³ Skutečnost se však od předpokladů mohla výrazně lišit. Některé šlechtické rody totiž splňovaly veškeré podmínky pro zahájení dlouhodobějších kariér v krajských službách, ale přesto do nich vstupovaly spíše výjimečně. Právě to byl případ příslušníků kopidlanské větve Robmhápů ze Suché na Hradecku, která se svým postojem

⁶⁷ Petr MAREŠ, *Soupis přisedících komorního soudu Českého království v letech 1527–1620*, Praha 2013, s. 138.

⁶⁸ Nejnovější výklad o působnosti komorního soudu TAMTÉŽ, s. 7–12.

⁶⁹ B. PAPROCKÝ z GLOGOL, *Diadochos... Kn. třetí*, s. 308.

⁷⁰ P. MAREŠ, *Soupis*, s. 138. K přisedícím komorního soudu patřil z rodu Robmhápů ze Suché od roku 1545 ještě představitel lichnické větve Zikmund († 1551) TAMTÉŽ.

⁷¹ Vilém Robmháp ze Suché se objevil v personální rekonstrukci rytířských přisedících vyššího zemského soudu, kterou vytvořil pro období let 1583 až 1604 V. BŮŽEK, *Nižší šlechta v politickém systému*, s. 96–97.

⁷² Rozmanitým vrstvám nižší šlechty se nabízel příhodný prostor k rozvíjení veřejného života v regionální rovině politického systému až do roku 1528, kdy zakázal Ferdinand I. pořádání krajských sjezdů a svým rozhodnutím potlačil mocenské zájmy řady drobných rytířů, pro které byla setkání na úrovni kraje jedinou možností k formulování politických názorů. Blíže v širších souvislostech J. PÁNEK, *Politický systém*, s. 44.

⁷³ K povinnostem a postavení krajských hejtmánů v předbělohorských Čechách V. BŮŽEK, *Nižší šlechta v politickém systému*, s. 63–70.

k regionální politice značně rozcházela s lichnickou linií rodu. Kryštof Robmháp ze Suché sídlící na Kopidlně přijal krajské hejtmanství za rytířský stav poprvé v životě až krátce před svou smrtí na přelomu let 1590 a 1591.⁷⁴ Větší zájem o úřad neprojevoval ani jeho syn Baltazar, který se stal hejtmánem Hradeckého kraje rovněž pouze jednou, a to v roce 1615.⁷⁵

Řada Robmhápů se vzdala mocenských ambicí úplně a budovala rozmanité sociální a pracovní vazby v okolí rozsáhlých dominií Rožmberků, Švamberků a pánů z Hradce. Ideál vrchnostenské služby se nejzřetelněji projevil u potomků těchobuzské větve. Její zakladatel Valeš Robmháp ze Suché pečlivě udržoval příznivé vztahy s velmoži z bezprostředního sousedství svého sídla. Podle kronikáře Václava Březana se v roce 1554 postavil spolu se synem Petrem na stranu Rožmberků

v jejich sporu o přednostní postavení s knížaty z Plavna.⁷⁶ O tři roky dříve zval pro změnu Jindřicha staršího ze Švamberka k účasti na svatebním veselí.⁷⁷ Oba Valešovi synové Jiřík a Petr se stali vysoce postavenými vrchnostenskými úředníky. Jiřík Robmháp ze Suché byl v padesátých letech 16. století třeboňským hejtmánem a z pověření Viléma z Rožmberka se podílel na vytváření rybníční soustavy na Třeboňsku.⁷⁸ Jiříkův bratr Petr stál na přelomu šedesátých a sedmdesátých let 16. století naopak v čele hlubockého panství pánů z Hradce.⁷⁹ Po úmrtí Petra Robmhápa ze Suché spoléhala i jeho ovdovělá manželka Alžběta Robmhápová z Bejšova v nejrůznějších záležitostech na ochranu a projevy „dobrého přátelství“ ze strany posledních Rožmberků, s nimiž spojovala potomky Valeše Robmhápa ze Suché pevná klientelní pouta.⁸⁰

⁷⁴ Petr MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána v předbělohorském období a soupis krajských hejtmánů na základě dochovaných seznamů z let 1563/1564–1616/1617*, Praha 2009, s. 143.

⁷⁵ TAMTÉŽ, s. 148.

⁷⁶ J. PÁNEK (ed.), *V. Březan, Životy I*, s. 92.

⁷⁷ List od Valeše Robmhápa ze Suché adresovaný Jindřichovi staršímu ze Švamberka z roku 1551 je uložený v SOA Třeboň, CR – registratura, Robmháp ze Suché, inv. č. 2.

⁷⁸ O Jiříku Robmhápovi ze Suché blíže Václav BŮŽEK a kolektiv, *Světy posledních Rožmberků*, Praha 2011, s. 314–315, 468. Řadu událostí spojených s Jiříkovou správou třeboňského panství zachytil rožmberský kronikář Václav Březan (příprava stavby mostu přes řeku Lužnici, vyměřování hráze rybníka, požáry ve vesnicích Horusice a Dunajovice) J. PÁNEK (ed.), *V. Březan, Životy I*, s. 76, 82–83, 160.

⁷⁹ Mnoho postřehů o každodenním životě hlubockého hejtmána Petra Robmhápa ze Suché a jeho syna Petra mladšího (hlubockého polesného) shromáždil František TEPLÝ, *Příspěvky k dějinám českého zemědělství*, Praha 1926, s. 25, 28, 78, 91, 96, 116, 117, 139–140.

⁸⁰ V roce 1585 například prosila Alžběta Robmhápová z Bejšova Petra Voka z Rožmberka o zapůjčení koní, aby se mohla vydat na cestu za svými dcerami na sídlo Albrechta Robmhápa ze Suché v Ronově nad Doubravou – „*A tak jestliže mi jich půjčítei račíte, toho mi račte věřiti, že koní ani kočí opuštění nebudú, nebo v týmže dni zase doma budú. Tu bych já na Bechyni na noc, den nového léta, k Vaší Milosti přijela, otud bych k svejm cerám na Ronov k panu Romhápovi jela.*“ – listy od Alžběty Robmhápové z Bejšova adresované oběma posledním Rožmberkům a Kateřině z Ludanic v rozmezí let 1576

Na rozdíl od předchozího výkladu bylo možné s oporou v rodinných pamětech lichnické a ohebské větve rodu Robmhápů výrazněji postihnout, jakým způsobem vnímali nejprve rytíři a posléze svobodní páni politické úspěchy svých předků. Potomci místopísaře Království českého Václava Robmhápa ze Suché se postupně dokázali prosadit ve všech rovinách politického systému země. Přitom velice dbali o udržování dosaženého mocenského a společenského postavení, které zvláště na úrovni kraje upevňovali za pomoci promyšlených sňatkových strategií.

Připomínání význačných předků a jejich činů patřilo k obvyklým způsobům utváření kolektivní paměti rodu. Po vzoru výjimečných postav rodových dějin měli jejich příímí pokračovatelé volit svou politickou kariéru.⁸¹ Obdobné vážnosti se v rodinných pamětech těšil místopísař Království českého Václav Robmháp ze Suché. Od jím založené linie se vinula dlouhá a nepřetržitá tradice urozenosti končící až v roce 1761 u posledního mužského příslušníka rodu Robmhápů ze Suché, svobodného pána Jana Josefa.

Václav Robmháp vynikal nad svými potomky z lichnické a vildštejnské větve

už jen váhou vykonávaného úřadu. Kromě Václavova syna Zikmunda zasedajícího od roku 1545 v komorním soudu totiž nedokázal žádný z nich vystoupat až do zemské sféry politického systému Království českého.⁸² Během své úřední dráhy probíhající s krátkou čtyřletou přestávkou od roku 1513 do roku 1530 poznal Václav Robmháp ze Suché hned tři české krále – Vladislava II., Ludvíka I. a Ferdinanda I.⁸³ Jako místopísař Království českého se stával účastníkem mnoha politických jednání. Vyložení klíčové podstoupil v roce 1523, kdy se vydal s poselstvím od českých stavů na cestu za mladším bratrem císaře Karla V. do Lince. Z hlediska rodové reprezentace byla událost nesmírně významná, neboť v sobě snoubila dvě významové roviny. V první řadě byl Václav Robmháp vyznamenán důvěrou předních představitelů české stavovské obce, kterou v Linci osobně zastupoval. Současně měl jako jeden z prvních domácích šlechticů příležitost vyjednávat s budoucím panovníkem. V očích svých potomků prokázal službu nejen českým stavům, ale také vládnoucí habsburské dynastii a zejména svému rodu.⁸⁴

Jak citlivě vnímali Robmhápy ze Suché působení svého předka v menším

.....
až 1585 (listy z let 1576 a 1577 již částečně edičně zpřístupnil V. BŮŽEK, *Nižší šlechta v politickém systému*, s. 35, 173–174) jsou uloženy v SOA Třeboň, CR – registratura, Robmháp ze Suché, inv. č. 4, 6, 8–10.

⁸¹ Na příkladech vyšší šlechty doložili sepětí ideálu služby, tradice a rodové paměti Pavel MAREK, *Úloha rodové paměti v životě prvních lovkovických knížat*, in: V. Bůžek – P. Král (edd.), *Paměť*, s. 134–156; Rostislav SMÍŠEK, *Služba a paměť. Dvorská kariéra barokních Ditrichštejnů jako nadgenerační ideál*, in: TAMTÉŽ, s. 157–170.

⁸² P. MAREŠ, *Soupis*, s. 138.

⁸³ František PALACKÝ, *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků*, in: Jaroslav Charvát (ed.), *Dílo Františka Palackého I*, Praha 1941, s. 321–417, zde s. 364–365, 369.

⁸⁴ Příloha – zápis č. 13.

zemském úřadu, svědčil pamětní záznam z roku 1529 obsahující zprávu o ukončení Václavovy činnosti v místopisárství Království českého.⁸⁵ Sám Václav Robmháp se přitom nerozpokoval využít jakýchkoliv prostředků k povznesení společenské prestiže svého rodu. V roce 1524 se proto zemský soud musel zabývat žalobou královského sekretáře Procka Malého z Cetně. Podle něj porušil Robmháp zažitou praxi úřadu desk zemských spočívající v označování jednotlivých kvaternů iniciálami místopisáře, který funkci v příslušném období vykonával. Václav Robmháp údajně zneužil špatného stavu jednoho z kvaternů a po jeho převázání na nové desky svévolně umístil vlastní jméno. Soud však nakonec shledal, že místopisář svým jednáním nikomu neublížil, a celý spor ukončil, aniž by ho potrestal.⁸⁶

Časově náročná práce místopisáře ovlivňovala každodenní život Václava Robmhápa ze Suché natolik, že musel natrvalo přesídlit do Prahy. Na vlastní kůži tak pocítil dopady procesu rané urbanizace, který se ruku v ruce s postupující byrokratizací zemských úřadů začal postupně dotýkat

většiny politicky angažovaných šlechticů.⁸⁷ Pobyt v hlavním městě Království českého byl pro Václava Robmhápa ze Suché psychicky nelehkou zkouškou. Každé ze svých dětí pochoval v jiném pražském kostele. Na počátku 16. století si přitom konzervativně smýšlející urozenec dovedl jen stěží představit vhodnější místo posledního odpočinku než rodinnou hrobku v blízkosti svého venkovského sídla.⁸⁸ V roce 1520 byl však Václav Robmháp ze Suché nucen Prahu opustit, aby se vyhnul postupující morové nákaze. Právě tehdy se na čas usadil na Žebráku, kde se mu narodil třetí syn Jindřich.⁸⁹ Pomyslné vysvobození z neosobně vyhlízejícího pražského prostředí přineslo Václavu Robmhápovi teprve převzetí rodového statku v Sudoměři.⁹⁰ Ani na něm však nepobýval dlouho a brzy jej vyměnil s Kryštofem ze Švamberka za Rataje, které se pro něj staly vítaným útočištěm během krátké přestávky ve vykonávání místopisárského úřadu.⁹¹

Mocenský vklad Václava Robmhápa ze Suché do pomyslné pokladnice společenské prestiže rodu podpořený v roce 1528 zakoupením výnosného panství Pacov se

.....
⁸⁵ Příloha – zápis č. 15.

⁸⁶ Zmíněný případ podrobně popsala Pavla BURDOVÁ, *Úřad desk zemských*, SAP 36, 1986, s. 273–381, zde s. 307–308.

⁸⁷ Vztah české šlechty k procesu urbanizace přiblížil například Petr MAŤA, *Soumrak venkovských rezidencí. „Urbanizace“ české aristokracie mezi stavovstvím a absolutismem*, in: V. Bůžek – P. Král (edd.), *Aristokratické rezidence*, s. 139–162.

⁸⁸ Příloha – zápis č. 9, 10, 11, 12.

⁸⁹ Příloha – zápis č. 11.

⁹⁰ Ještě na počátku 17. století neváhal nejvyšší komorník Království českého Volf Novohradský z Kolovrat označit neoblíbenou Prahu za mučírnu – J. PÁNEK, *Politický systém*, s. 55, 80–81. O získání Sudoměře Václavem Robmhápem ze Suché a její výměně za Rataje v roce 1524 A. SEDLÁČEK, *Hrady VII*, s. 261.

⁹¹ Příloha – zápis č. 14a, 14b.

brzy začal odrážet i ve sňatkových strategiích. Již na konci dvacátých let 16. století vyhlížel Václav Robmháp ze Suché pro své mužské potomky patřičně zajištěné nevěsty. Do oka mu padla osiřelá dcera „urozeného někdy pana Petra Berana, jinak Hronka“. Na základě dohody uzavřené s jejími poručníky Janem a Václavem Špulíři z Jíter se měla stát manželkou některého ze dvou Václavových nejstarších synů.⁹² Prorozený Zikmund však spojil v roce 1536 své životní cesty s jinou urozenou ženou. Za svou choť pojal Magdalenu, která byla dcerou „*tehdáž hejtmána hradu Pražského a potom podkomoří Království českého*“⁹³ a především oddaného stoupence habsburských zájmů Jiříka Gerštorfa z Gerštorfu na Žirči a Cholticích.⁹⁴ Vlivný tchán svého zetě dokonce přežil a jako jeden z poručníků jeho nezletilých dětí spravoval od roku 1551 rodový majetek Robmhápů ze Suché. Zikmund jen krátce před svou smrtí prodal pacovské panství, a proto dobře věděl, že „*statek můj na samých hotových penězích a klenotech jest*“. Ve své závěti si z toho důvodu nepřál nic jiného, než aby poručníci „*dědicům mým na zemi statek koupili,*

aneb na statek půjčili k jich dobrému a užitečnému“.⁹⁵ Jiřík Gerštorf jeho poslední vůli bezezbytku naplnil a v roce 1551 odrazil žádosti Jaroslava z Pernštejna o půjčku několika tisíc zlatých z ochraňované pozůstalosti, které měly být použity jediné k získání pozemkového majetku.⁹⁶

Klíčovým prvkem v politickém uvažování potomků Václava Robmhápa ze Suché se nestalo uplatnění v menších zemských úřadech, ale soustředěný zájem o krajské hejtmanství. Nižší šlechta přiznávající při berním šetření více jak padesát osedlých se jej na rozdíl od méně majetných rytířů většinou ujímala pravidelně a své výlučné postavení v příslušném kraji si před ostatními bedlivě střežila.⁹⁷ Danému modelu zcela odpovídalo i počínání příslušníků rytířského rodu Robmhápů ze Suché na Čáslavsku. Krajská služba se pro ně stala výrazem naplňování rodové cti i nástrojem uspokojování osobních politických ambicí. Ze soupisů dochovaných pro Čáslavský kraj vyplynulo, že se rytíři Robmháповé ze Suché stali krajskými hejtmany mezi lety 1573 až 1616 hned osmkrát.⁹⁸ Vůbec prvním, pocházejícím z lichnické větve, byl

⁹² Ke smlouvě patřila i podmínka svěření budoucí nevěsty do péče Václava Robmhápa ze Suché a jeho manželky – „*než týž páni bratři mají téhož sirotka v moc dáti panu Václavovi Robmháповi a panně Lidmile, manželce jeho, aby jej u sebe chovali a opatrovali jakožto nevěstu svou a budoucí manželku syna jejich až do let jejich spravedlivých*“ – smlouva mezi Václavem Robmháпом ze Suché a bratry Janem a Václavem Špulíři z Jíter je uložena v SOA Třeboň, CR – registratura, Robmháp ze Suché, inv. č. 1.

⁹³ Příloha – zápis č. 16.

⁹⁴ O rodu Gerštorfů z Gerštorfu podrobněji pojednal Petr VOREL, *Gerštorfové na Cholticku*, Heraldika a Genealogie 19, 1986, s. 175–186.

⁹⁵ Závět Zikmunda Robmhápa ze Suché († 1551) je uložena v NA Praha, DZV 9, fol. J 13.

⁹⁶ Vztahy mezi Robmháповy ze Suché, Pernštejny a Jiříkem Gerštorfem z Gerštorfu objasnil Petr VOREL, *Páni z Pernštejna. Vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy*, Praha 2012, s. 197–198; související korespondenci vydal TŘÍŽ (ed.), *Česká a moravská aristokracie*, s. 122, 123, 153–154, 239–241, 243–244.

však již Václavův syn Zikmund Robmháp ze Suché na Pacově, který do úřadu pronikl dvakrát na Bechyňsku, a to již v první polovině 16. století.⁹⁹ Po Zikmundově smrti a získání nových rodových sídel Lichnice, Ohebu a Vildštejna v roce 1555 se zásluhou poručníků v čele s ovdovělou Marií Annou Robmháповou ze Soutic osudy rodu pevně spojily s Časlavskem.¹⁰⁰

Robmháповé ze Suché nepohrdali krajským hejtmánstvím ani po svém prvním povýšení do panského stavu v roce 1644.¹⁰¹ I po udělení titulu svobodného pána se Ferdinand František vyjímal v rodinných

pamětech jako „*kraje Časlavského hejtmán*“ a své postavení dokázal využívat k navazování hodnotných společenských kontaktů s místními i nově příchozími šlechtici.¹⁰² Důvodů pro zachování věrnosti jedinému a nadto nehonorovanému krajskému úřadu bylo nepochybně více. Do popředí vystoupila zvláště skutečnost, že Robmhápům ze Suché zůstala po roce 1620 uzavřena cesta na vrcholnou politickou scénu Království českého. Klíčové postavení si v zemské vládě setrvale udržovali příslušníci několika předních knížecích a hraběcích rodů.¹⁰³ Případně uvolněná

⁹⁷ Typologii zastoupení nižší šlechty na místech krajských hejtmánů za rytířský stav podle výše berního přiznání sestavil V. BŮŽEK, *Nižší šlechta v politickém systému*, s. 67.

⁹⁸ P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána v předbělohorském období*, s. 133–135, 137–139.

⁹⁹ Týž, *Obsazování úřadu krajského hejtmána v Čechách za vlády Ferdinanda I. a soupis krajských hejtmánů z let 1537/1538 – 1560/1561 podle register české královské kanceláře*, PH 19, 2011, s. 7–93, zde s. 83.

¹⁰⁰ A. SEDLÁČEK, *Hrady XII*, s. 38–40. Někdejší královský hrad Lichnice získaný teprve v sedmdesátých letech 16. století do dědičné držby Robmhápů ze Suché byl pro rytířský rod skutečnou chloubou. V roce 1610 se však nevyhnul živelné katastrofě, kterou popsal 7. července téhož roku Zikmund starší Robmháp ze Suché barvitým způsobem císaři Rudolfovi II.: „...oznamuji, že léta tohoto přítomného v pátek po svatém Vítězku okolo nešporů povětrí nevelké se zdvihlo, z něhož přepuštěním Božím hrom k zámku mému Lichtmburku udeřil a ihned z toho (neb náramné sucho bylo) oheň téměř po všech krovích rychle se zjal, takže jsem s dítkami malými sotva s hrdlem z toho ohně utéci mohl. Z kteréhožto tak nenadálého a rychlého ohně dokonce nic jsem vynésti ani ničehož pro prudkost obhájit dání nemohl. Takže v témž zámku mně i manželce mé všechno... shořelo a zdi dosti pevné a tlusté se rozpukaly a na větším díle již rozvály...“ NA Praha, SM, inv. č. 2903, sign. R 3/44, kart. č. 1919. Událost zaujala i Mikuláše Dačického z Heslova, který si ve svých pamětech k roku 1610 poznamenal: „Zámek Lichmburk v kraji Časlavském vyhořel, od čehož tak pustý zůstal a zůstává až posavad.“ Antonín REZEK (ed.), *Mikuláš Dačický z Heslova, Paměti II*, Praha 1880, s. 116. Blíže rovněž A. SEDLÁČEK, *Hrady XII*, s. 42.

¹⁰¹ Ferdinand František Robmháp ze Suché na Lichtenburce a Třemošnici byl povýšen 29. února 1644 do panského stavu s právem užívat titulu svobodného pána NA Praha, ČDK, inv. č. 752, sign. IV D 1, kart. č. 478; A. von DOERR, *Der Adel*, s. 125.

¹⁰² Příloha – zápis č. 57; svobodný pán Ferdinand František Robmháp ze Suché budoval na Časlavsku sousedské vztahy například s rodinou císařského generála Martina Maxmiliána z Golče – Jan KILIÁN, *Martin Maxmilián z Golče (kolem 1593–1653). Císařský generál ve víru třicetileté války*, České Budějovice 2010, s. 166–167, 221–226.

¹⁰³ Podle rozboru provedeného Petrem Maťou bylo obsazení zemských úřadů vyhrazených panskému stavu v pobělohorské době poměrně stabilní a jen pět vyšších šlechticů opustilo v období let 1627 až 1705 zemskou vládu ještě před svou smrtí Petr MAŤA, *Svět české aristokracie (1500–1700)*, Praha 2004, s. 350–351, 356–358, zde zejména s. 350.

místa si naopak rozdělili zámožní a vlivní Černínové z Chudenic či Vratislavové z Mitrovic, kteří svůj společenský vzestup proměnili ve vytvořenou povýšení.¹⁰⁴ Posun do početné skupiny novožitných pánů se rytířům od třetího desetiletí 17. století jevil jako nezbytný krok už jen kvůli ochotě, s jakou panovník rozdával svým věrným šlechtické tituly.¹⁰⁵ Jeho stinnou stránkou však bývala ztráta vlivu, kterému se nižší šlechta těšila ve svém někdejšímu stavu. Právě uvedené okolnosti nutily ještě v předbělohorském období bohatý rytířský rod Trčků z Lípy k odkládání očekávaného vstupu do společenství nejurozenějších osob Království českého.¹⁰⁶ Po porážce českého stavovského povstání již také nemohla většina šlechticů dávat na oddiv své bohatství přítomností na zemském sněmu. Jeho nepřilíh časté konání způsobilo, že se zasedání začala účastnit i řada nových tváří.¹⁰⁷ Politická vážnost vrcholného orgánu stavovské moci tím značně utrpěla.

Druhý a závažnější důvod ovlivňující volbu kariéry ve prospěch kraje spočíval v síle rodové tradice, která Robmhápy nutila vstupovat do úřadu zastávaného

odedávna jejich předky. Váha krajského hejtmanství se navíc ani v pobělohorské době příliš nesnížila. Podle ustanovení Obnoveného zřízení zemského vydaného pro Čechy v roce 1627 byli hejtmané královskými úředníky. Ve skutečnosti však plnili také úlohu posledních reprezentantů slábnoucí stavovské moci v jednotlivých regionech, což vyplývalo i ze zachování obvyklého způsobu jejich obsazování nebo šíře svěřených pravomocí. Služba rodnému kraji se tak stávala pro šlechtice zajímavou příležitostí k veřejnému uplatnění.¹⁰⁸

Hodnotu připisovanou hejtmanství potvrzovaly na první pohled neviditelné, ale o to závažnější kroky, k nimž patřila i volba životního partnera. Hlubší rozbor sňatkových strategií mužských členů rytířského rodu Robmhápů ze Suché provedený na základě pamětních záznamů z let 1513 až 1596 přinesl pozoruhodná zjištění.¹⁰⁹ V šesti z osmi doložených případů pocházely nevěsty mladých Robmhápů z rodů, jejichž představitelé alespoň na krátký čas vykonávali hejtmanský úřad v Chrudimsku či Čáslavsku.¹¹⁰ K rozložení sil na regionální úrovni přihlíželi svobodní

¹⁰⁴ Za vlády císaře Ferdinanda III. vystřídal hrabě Heřman Černín z Chudenic úřady nejvyššího dvorského sudího, nejvyššího zemského sudího, nejvyššího komorníka a nejvyššího hofmistra Království českého F. PALACKÝ, *Přehled*, s. 387–388; nejvyšším zemským sudím se stal za vlády císaře Leopolda I. například hrabě Jan Václav Vratislav z Mitrovic TAMTÉŽ, s. 392.

¹⁰⁵ T. KREJČÍK, *Nová a nižší šlechta*, s. 156–158.

¹⁰⁶ Václav BŮŽEK, *Šlechta v předbělohorských Čechách*, in: T. Knoz – J. Dvořák (edd.), *Šlechta*, s. 95–121, zde s. 102.

¹⁰⁷ T. KREJČÍK, *Nová a nižší šlechta*, s. 154, 156–157.

¹⁰⁸ O podobě krajské správy po roce 1627 šířeji Zdeňka HLEDÍKOVÁ – Jan JANÁK – Jan DOBEŠ, *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*, Praha 2007, s. 133.

¹⁰⁹ Příloha – zápis č. 6, 16, 20, 28, 37, 39, 43, 47.

¹¹⁰ Krajskými hejtmany za panský nebo rytířský stav se v Čáslavském či Chrudimském kraji ve sledovaném období stávali příslušníci rodů Bryknarů z Brukštejna, z Donína, Gerštorfů z Gerštorfu,

páni Robmháповé ze Suché při hledání urozené nevěsty i v pobělohorském období. V pamětním zápisu z roku 1681 proto neopomněli připomenout ve výčtu hodností budoucího tchána Bernarda Františka Ignáce Věžníka z Věžníků i titul časlavského hejtmána.¹¹¹ Stejně úlohy se však během své kariéry chopil také Isidor Václav Obytecký z Obytec na Chvalovicích a Klukách, který byl od roku 1709 manželem Marie Františky Obytecké ze Suché.¹¹²

Důvody vedoucí ke spojení dvou „hejtmanských“ rodů byly od 16. do 18. století stále stejné a nic na nich nezměnilo ani důsledky bělohorské porážky. Úřad mohli obsazovat pouze majetnější rytíři a páni, kteří vlastnili své statky v příslušném kraji. Nově utvářenými příbuzenskými vazbami dávali svému sociálnímu okolí zřetelně najevo, s jakou vervou budou ochotní bránit dlouhodobě sdílené politické zájmy. Zapomínat nelze ani na široké okruhy „pánů a přátel“, které kolem sebe krajští hejtmánové sdružovali. Právě jejich podpory účinně využívali jako pověstné prodloužené ruky při prosazování svých mocenských

záměrů.¹¹³ S výše uvedenými okolnostmi ostatně souvisí také otázky vnitřního sociálního členění nižší šlechty v podmínkách regionu po roce 1620, které zůstávají dosud otevřené a čekají na budoucí zodpovězení.

Po bitvě na Bílé hoře Robmháповé ze Suché nedosáhli úspěchů v zemské politice. Svůj zrak však podobně jako řada jiných šlechticů obraceli k císařskému dvoru. Hned dva příslušníci rodu se podle výpovědi rodinných pamětí úspěšně ucházeli o získání komornické hodnosti. Titul komorníka císaře Leopolda I. získal již jednou zmiňovaný Ferdinand František Robmháp ze Suché.¹¹⁴ Pyšnit se jím mohl i jeho starší bratr Karel, který byl v roce 1673 za neobyčejné vojenské zásluhy uveden mezi svobodné pány.¹¹⁵ Nelze nezmínit, že výskyt jména urozeného jedince ve dvorských seznamech měl od dvacátých let 17. století spíše společensky prestižní než mocenský význam. Počet císařových komorníků a tajných radů totiž postupem času neúměrně narůstal. Jen zlomek z nich přitom fyzicky působil u císařského dvora.¹¹⁶ Seběmenší politické

Chuchelských z Nestajova, Janovských ze Soutic či Salavů z Lípy – blíže P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána v předbělohorském období*.

¹¹¹ Příloha – zápis č. 63.

¹¹² Příloha – zápis č. 64.

¹¹³ Blíže o způsobu politické manipulace na úrovni kraje Václav BŮŽEK, „Páni a přátelé“ v myšlení a každodenním životě české a moravské šlechty na prahu novověku, ČČH 100, 2002, s. 229–264, zde s. 259.

¹¹⁴ Příloha – zápis č. 57.

¹¹⁵ Příloha – zápis č. 57. Karel Robmháp ze Suché byl za své zásluhy o obranu nizozemského města Groningen povýšený 24. února 1673 do panského stavu s právem užívat titulu svobodného pána NA Praha, ČDK, inv. č. 752, sign. IV D 1, kart. č. 478; A. von DOERR, *Der Adel*, s. 158.

¹¹⁶ O vytváření tzv. virtuálního dvora a titulárním významu hodnosti komorníka v pobělohorském období inspirativním způsobem pojednal Mark HENGERER, *Adelsintegration am Kaiserhof (1618–1665)*. Zeremoniell, Personal, Finanzen, Netzwerke, Frühneuzeit-Info 9, 1998, s. 274–279; v české historiografii pak například P. MAŤA, *Svět*, s. 365, 371.

sepětí s vládnoucí habsburskou dynastií však mělo v paměti Robmhápů ze Suché nezaměnitelné místo a podporovalo vytváření obrazu loajálního katolického panského rodu.

Spíše než bojem o formální vyznamení mohl šlechtic upoutat císařovu pozornost chrabrou účastí ve válečné vřavě, o kterou rozhodně nebyla v raně novověké Evropě nouze. Ještě během 15. století nacházela nižší šlechta z českých zemí se zbraní v ruce přirozené uplatnění na válečném poli nebo při obraně středověkých hradů. Husitská revoluce však přinesla podnět k složitým změnám v organizaci vojenství, s nimiž se privilegovaná vrstva společnosti spoléhající na osvědčené válečné postupy vyrovnávala jen velmi obtížně. Hluboká proměna životního stylu a zvýšené civilizační nároky kladené na šlechtu od počátku 16. století se pozvolna dotýkaly i českých rytířů a ve svém důsledku přispívaly k oslabení tradičního ideálu středověkého válečníka.¹¹⁷ K jeho částečnému oživení došlo až o několik desetiletí později v souvislosti s humanistickým

důrazem na sepětí tělesných a duševních kvalit projevovaných při obraně křesťanské víry proti jinověrcům.¹¹⁸ V proměnlivém organismu vojska se navíc na prahu novověku výrazně prosazovali neurození žoldnéři, kteří podporovali profesionalizaci vojenského řemesla. Přes všechny klíčové změny měli rytíři k bitevnímu prostředí stále bližší vztah než vyšší šlechta. Nebezpečí ztráty života a nepohodlí dočasných ležení v jejich očích vyvažovala vidina válečných ostruh a společenského vzestupu. Nezanedbatelnou roli sehrávala v uvažování příslušníků vybraných rytířských rodů také po generace udržovaná rodová tradice oslavující hrdinské skutky urozených předků.¹¹⁹ O její šíření a vnášení do obecného povědomí se v 17. století staral například jezuitský historik a barokní patriot Bohuslav Balbín. A ne náhodou se ve výčtu bojovně laděných rodů sestaveném pro jedno z jeho nejznámějších děl objevil na předním místě také Robmháповé.¹²⁰

Robmháповé ze Suché se však nejsilněji rozvzpomínali na své vojenské zásluhy o slávu habsburského domu ve chvílích,

¹¹⁷ O dopadech civilizačních procesů na nižší šlechtu a složitých okolnostech jejího přizpůsobování nově nastoleným společenským podmínkám blíže V. BŮŽEK – J. HRDLÍČKA – P. KRÁL – Z. VYBÍRAL, *Věk*, s. 49–51.

¹¹⁸ K tomu nejnověji Václav BŮŽEK, *Ideály křesťanského rytířství v chování urozeného muže předbělohorské doby*, in: Radmila Švaříčková-Slabáková – Jitka Kohoutová – Radmila Pavlíčková – Jiří Hutečka a kolektiv (edd.), *Konstrukce maskulinní identity v minulosti a současnosti. Koncepty, metody, perspektivy*, Praha 2012, s. 47–60.

¹¹⁹ Obraz vojenství a života válečníků od pozdního středověku až po raný novověk přiblížil Zdeněk VYBÍRAL, *Války a válečníci v české společnosti na počátku novověku*, in: Miloš Drda – Zdeněk Vybíral (edd.), Jan Žižka z Trocnova a husitské vojenství v evropských dějinách, Tábor 2006 (= Husitský Tábor, Supplementum 3), s. 555–569; k psychologickým aspektům vnímání války rýž, *Člověk ve válce*, in: V. Bůžek – P. Král (edd.), *Člověk*, s. 433–473.

¹²⁰ Balbín připomněl vojenskou službu Robmhápů „u Hessenských“ a současně je uvedl mezi těmi, „kteří buď veleli armádám, nebo zastávali nejvyšší vojenské úřady (tzv. generaláty)“ Milan KOPECKÝ (ed.), *Bohuslav Balbín, Rozprava krátká, ale pravdivá*, Praha 1988, s. 101.

kdy bývala bezprostředně ohrožena křehká rodová čest. Podobné situace se stávaly zkouškou soudržnosti jednotlivých členů rodu.¹²¹ Když Valeš Baltazar Robmháp ze Suché zavraždil v městečku Habr jistého vojáka sloužícího u hraběte Buriana Ladislava z Valdštejna a po delší době strávené ve vězení toužil po propuštění, musel spoléhat kromě finančních záruk i na všeobecnou vážnost připisovanou válečnému řemeslu.¹²² „*Ubohý zarmoucený rytířský člověk*“ se císaři Ferdinandovi III. v srdceryvném listu z 24. září 1638 zavázal, že bude podobně jako dva další bratři podle „*povinné poddanosti Vaší Císařské Milosti ve vojenských službách... věrně poslušně sloužiti*“.¹²³ Vítězný souboj svedený s profesionálním mušketyrem ho k odvážnému příslibu jistě opravňoval. Ještě důležitější

byl však ohlas pečlivě budované rodové paměti, která se v kritických chvílích proměňovala v nejsilnější zbraň a oporu urozených.

Prohřešku proti zemskému zřízení se však v první polovině 17. století dopustil také Jindřich Jaroslav Robmháp ze Suché. Otec budoucího dědice většiny rodových statků Jana Ferdinanda byl v roce 1647 souzen za zabití Viléma Balbína z Vorličné. Na rozdíl od předchozího případu se však dopustil výrazně závažnějšího přechylnu, neboť sprovodil ze světa jiného nižšího šlechtice. Přesto nepřestával doufat v podporu svých „*pánů a přátel*“, jakými byli kromě pokrevních příbuzných například také Václav Věžník z Věžník na Zdechovicích a Albrecht Beneš Klusák z Kostelce. Za velkou životní jistotu však považoval

¹²¹ Význam tzv. rodové solidarity založené na zájmu pokrevních „*pánů a přátel*“ o zachování poctivosti vlastního rodu vyzdvihl V. BŮŽEK, „*Páni a přátelé*“, s. 239–240.

¹²² Ze zprávy sepsané Valešem Baltazarem Robmhápem ze Suché pro účely královského prokurátora Adama Oldřicha Smyslovského z Radvanova lze blíže poznat příčiny a průběh střetu s Valdštejnem novým služebníkem z roku 1638: „*Nechtějíc se dále spokojiti, nýbrž mě vždycky na poctivosti mé haněl a pobízel, abych se s ním rval. Nejsouce on mně jak v rodu a poctivosti mé rytířské roven. Jedna věc, [kterou jsem zvažoval], jako bych s mušketyrem činit měl. A druhý, rozvažujíc toho, jaká těžká záporověď vyznímu a nižšímu stavu strany handlu a rvaní od Jeho Milosti císařské těžce zapověděna jest. Nemohouce téhož násilníka mého zbítí, kterejž o mě bezbrdlí stál, mušel sem se brániti chtěj, neb nechtěj. Jeho sem z karabiny své, kteráž tu blízko na stěně byla, jsouce broky nabitá, udeřil. Kterejž třetí den umřel. Na druhý den, mušelší já po své potřebě pryč odjeti, mně od téhož n[ebožtíka] vzkázáno bylo, že mi to odpouští, že se k tomu zná, že svývolně k svému ourazu přišel. Nemohouce pro mě zaneprázdnění s ním mluvit. Třetí den umřel.*“ NA Praha, SM, inv. č. 2903, sign. K 3/30, kart. č. 1919; o Valdštejnově zavražděném vojákově prohlásil Valeš Baltazar Robmháp ze Suché: „*Týž jistý fírer... pod rekementem Jeho Milosti pána, pana hraběte Ladislava z Valdštejna byl a když rekement Jeho Milosti pána, pana hraběte reformírován byl, na salvakvardii [stráži] zatím zůstával, ale [k] rekementu nebyl již víc obligírován [smluvně vázán].*“ TAMTÉŽ.

¹²³ List od Valeše Baltazara Robmhápa ze Suché císaři Ferdinandovi III. z 24. září 1638: „*...Pročež Vaší Císařskou Milost pro Boha pokorně a ponížene s plácem žádám, že Vaše Císařská Milost nade mnou se slitovati, mě z téhož arrestu milostivě propustiti a milostivým dekretem panu bejtmanu staroměstskému o tom naříditi ráci. Já podle mé povinné poddanosti Vaší Císařské Milosti ve vojenských službách, jako i moji dva bratři Vaší Císařské Milosti ve vojenských službách sloužíc, věrně poslušně sloužiti připovídám. Druzí pak bratři moji také, kteří v duchovenství zůstávají, jeden v řádu svatého Františka kapucínův a druhý v řádu Societatis Jesu, ti se budou za Vaší Císařskou Milost pánu Bohu modliti...*“ TAMTÉŽ.

především svou manželku Evu Marii Robmháповou z Lehner, která musela o celé roztržce vypovídat před přísedícími zemského soudu. Podle jejích slov se mezi oběma muži odehrála „nešťastná příhoda“, při níž „dotčený Balvín od něho, Robmhápa, smrtedlně proboden byl a od té rány ihned život svůj dokonat“.¹²⁴

Obě „nešťastné“ události se nesporně podepsaly i na pověsti ostatních Robmhápů ze Suché. Příslušníci rodu opírajícího své dosavadní společenské postavení o výkon spravedlnosti v rodném kraji se ocitli ve zcela nezvyklé úloze. Obraz strážců veřejného pořádku náhle narušili pachatelé trestných činů. Čáslavští hejtmané proto získali v roce 1650 svolení „*třebas i moci militární užívat*“ za účelem zadržení obviněného Jindřicha Jaroslava Robmhápa ze Suché, kterého měli nechat podle rozkazu

„*co nejdříve, dobře opatřeného, sem na hrad Pražský dodati*“. Smrt Viléma Balbína z Vorličné rozhodně nebyla chápána jako běžný přestupek, a proto museli během Robmháпова zatýkání zachovávat „*tejnost a opatrnost náležitou*“ a „*s ním se dostatečně ujistiti*“.¹²⁵ Za svého vzdáleného příbuzného se po jeho uvěznění v pražské Černé věži u císaře Ferdinanda III. ochotně přimlouval také Ferdinand František Robmháp ze Suché, který měl jako dlouholetý čáslavský hejtman s podobnými zásahy bohaté zkušenosti. Nyní se však musel soustředit na náročnější úkol. Nebylo jím nic menšího než toužebná snaha o očistění poskvrněného rodového jména.¹²⁶

Mnozí Robmháповé na sebe upozorňovali o poznání chvályhodnějším způsobem než Valeš Baltazar a Jindřich Jaroslav. Své životní osudy spojovali s vojenskou kari-

¹²⁴ Ve výpisu z desk zemských byl zachycen rozsudek nad Jindřichem Jaroslavem Robmháпом ze Suché spolu s výpovědí jeho manželky Evy Marie, kterou doprovázeli 28. května 1647 k zemskému soudu také Václav Věžník z Věžník na Zdechovicích a Albrecht Beneš Klusák z Kostelce: „*Eva Marie Robmháповá rozená Lehnerová z Lehneru... přiznala... že jest se 4. dne přítomného měsíce Máje [4. 5. 1647] mezi někdy Vilímem Balvínem z Vorličné a týž Jindřichem Jaroslavem Robmháпом ze Suché jistá nešťastná příhoda stala, takže dotčený Balvín od něho, Robmhápa, smrtedlně proboden byl a od té rány ihned život svůj dokonat. Z kteréhožto skutku podle práva a zřízení zemského obviněn. A co se ujištění osoby jeho dotěje, od Jich Milostí sobě to, když vedle přednesení jeho ona, Eva Marie Robmháповá rozená Lehnárová z Lehneru, manželka jeho, do sumy 5000 kop grošův českých dskami zemskými za něho zaručí, že arrestu osvobozen bude, oznámeno má.*“ TAMTÉŽ, inv. č. 2903, sign. K 3/28, kart. č. 1919.

¹²⁵ Instrukce hejtmanům Čáslavského kraje vydaná 13. října 1650 v souvislosti se znovuoetěvením případu Jindřicha Jaroslava Robmhápa ze Suché – „*...abyste ihned, jakž psaní toto přčtete, Jindřicha Jaroslava Robmhápa ze Suché etc., zachovajíce v tom tejnost a opatrnost náležitou, kde se ho koliv upatí moci budete, jakýmkoli nejucinnějším způsobem arrestýrovatí, s ním se dostatečně ujistíti, k tomu, bylo-li by zapotřebí, třebas i moci militární užívat i potom jej co nejdříve, dobře opatřeného, sem na hrad Pražský dodati, naříditi bleděli. A jak to vyřídíte, hned po tomto poslu, kteréhož dotud, až by týž Robmháp z[a]jištěn byl, u sebe zadržeti můžete, od vás zprávy očekávati budeme.*“ TAMTÉŽ. O rychlosti zatčení Jindřicha Jaroslava Robmhápa svědčila poznámka na konci instrukce zachycující přesné datum odchodu i návratu vypraveného posla – „*Jan Kouřimský, posel, vypraven z rendthauzu v půl jedny německý 13. Octobris 1650, 18. vrátí se.*“ TAMTÉŽ.

¹²⁶ List od svobodného pána Ferdinanda Františka Robmhápa ze Suché císaři Ferdinandovi III. z 26. října 1650 „*in Sache meines, im schwartzen Thurm zue Prag sitzenden, Veters Heinrich Jaroslav Rabenhaupts von Suché*“ TAMTÉŽ.

érou a prověřenému řemeslu zůstali věrni i po bitvě na Bílé hoře. Právě službou ve zbrani se mohli alespoň částečně podílet na válečných kampaních habsburské monarchie. Ze stejného důvodu se již v předbělohorském období sblížovali s rytířskými rody nacházejícími vojenské uplatnění v císařských službách.¹²⁷ Dcera Jindřicha Robmhápa ze Suché Lidmila byla v roce 1573 provdána za Kryštofa Hýzrleho z Chodů. Již o dva roky později přivedla na svět slavného českého válečníka Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů.¹²⁸ Avšak i po roce 1620 dokázali Robmhápové vlastní vojenské úspěchy podpořit sňatky s příslušníky typicky „*kryžsmanských*“ rodů, jimiž byli potomci císařského generála Erazima Lehnera z Lehneru nebo již zmínění Hýzrlové z Chodů.¹²⁹

Do válečnické minulosti rodu se výrazněji zapsal Albrecht, druhorozený syn místopísaře Království českého Václava Robmhápa ze Suché. Mladý rytíř se zapojil do dlouhotrvajících válek mezi španělskými Habsburky a francouzskými

králi, v nichž obě soupeřící strany usilovaly především o prosazení mocenského vlivu na území Apeninského poloostrova.¹³⁰ V roce 1536 zemřel, „*když táhl při Karli, císaři římském, do země krále francéžského*“.¹³¹ Statečná smrt přímo uprostřed vojenského tažení vyvolávala v očích současníků nemalou míru uznání věnovanou nejen urozenému jedinci, ale i budoucím pokolením rodu.¹³²

Dva Robmhápové ze Suché se vyznamenali během první poloviny 17. století při bojích v severním Nizozemí, kde habsburská vojska narážela na odhodlaní místních protestantských stavů. Karel a Jan Ferdinand osvědčili své schopnosti natolik, že dosáhli vysokých vojenských hodností generál-poručíka či velitele pěších oddílů.¹³³ Druhý jmenovaný dokonce položil na válečném poli příslovečný základní kámen pro povýšení ohebské linie rodu do panského stavu, k němuž došlo v roce 1680.¹³⁴

S Janem Ferdinandem Robmhápem ze Suché souvisela významná událost určující

¹²⁷ Hned tři ženy pocházející z rodu Robmhápů ze Suché (Johanka, Markéta a Eufemie) vstoupily do manželství s rytíři z rodu Myšků ze Žlunic, který se v předbělohorské době zapsal například po boku Hýzrlů z Chodů mezi typicky „*kryžsmanské*“ – P. MAREŠ (ed.), *Karel Častovec Myška*, s. 166.

¹²⁸ O sňatku Lidmily Robmhápové ze Suché s Kryštofem Hýzrlem z Chodů se zmínil ve svých pamětech sám Jindřich Michal Hýzrle z Chodů V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy*, s. 30.

¹²⁹ Příloha – zápis č. 59d, 60.

¹³⁰ K podstatě a průběhu konfliktu blíže Marie KOLDINSKÁ – Ivan ŠEDIVÝ, *Válka a armáda v českých dějinách. Sociohistorické črty*, Praha 2008, s. 15–19, 23.

¹³¹ Příloha – zápis č. 8.

¹³² Způsoby šíření ohlasu „*dobré a slavné smrti*“ na bitevním poli odhalil na příkladu válečníka Albrechta Pětipeského z Chýš M. ŽITNÝ, *Ideál*.

¹³³ Příloha – zápis č. 57, 59d.

¹³⁴ Jan Ferdinand Robmháp ze Suché byl po vzoru svého příbuzného Karla Robmhápa ze Suché povýšený 17. června 1680 pro příkladné vojenské služby mezi svobodné pány NA Praha, ČDK, inv. č. 752, sign. IV D 1, kart. č. 478; A. von DOERR, *Der Adel*, s. 164.

další dějiny rodu až do jeho vymření po meči v roce 1761.¹³⁵ Jako pokračovatele lichnické rodové tradice si ho totiž vyhlédl Ferdinand František Robmháp ze Suché. Univerzálním dědicem rozsáhlého majetku zahrnujícího celé panství Lichnice spolu s novým sídlem v Třemošnici však nejprve ustanovil svého bratra Karla, který tou dobou vojensky působil v Nizozemí. Katolicky smýšlející Ferdinand František se však současně pohoršoval nad jeho evangelickým vyznáním. Naplnění své poslední vůle proto podmiňoval Karlovou konverzí ke katolictví a návratem do Čech.¹³⁶ „*Kdyby ale naši katolickou víru přijmouti nechtěl*“, měl se do čela rodu neprodleně postavit právě vzdálený příbuzný obou mužů.¹³⁷ Obavy o osudy rodového jmění však byly předčasné. Bratři totiž shodně zemřeli v roce 1675, aniž by po sobě zanechali přímé potomky. Jan Ferdinand pocházející z ohebské větve Robmhápů ze Suché se tak od stejné chvíle ujal otěží nad stat-

ky i mocí celého rodu, který po dalších bezmála devadesáti letech nedobrovolně ukončil svou cestu českými dějinami.¹³⁸

I vlivem nepřízné osudy tak nepřibyl po úmrtí vícekrát zmíněného Jana Josefa v roce 1761 žádný další zápis do pečlivě vedených rodinných pamětí. Ještě před svou smrtí však stihl poslední Robmháp pořídit výtah z původního rukopisu. Ten možná ochudil pramen o jeho autentickou podobu, ale současně podal jedinečné svědectví o uvažování barokního šlechtice, v jehož myšlenkovém světě se zrcadlila po generace utvářená paměť urozenosti. Výběrem jednotlivých záznamů a jmen směřoval jediný mužský příslušník vymírajícího rodu k oslavě svých předků i císaře, v jehož službách politicky či vojensky působili.

Zpřístupnění opomíjeného pramene a objevení jeho hodnoty patřilo k významným, ale jistě ne nejdůležitějším úkolům přítomné studie. Rodinné paměti totiž posloužily především jako klíč vedoucí

¹³⁵ Smrtí Jana Josefa Robmhápa ze Suché 25. února 1761 přišel rod o svého posledního mužského příslušníka. I po odchodu fyzického těla šlechtice měl však nadále přežívat nadgenerační odkaz Robmhápů ze Suché, o což se Jan Josef postaral 15. února 1761 sepsáním své poslední vůle. V duchu jejího znění přenesl rodový majetek, erbovní znamení a jméno na svého bratrance Václava Františka Obyteckého z Obytec – NA Praha, ÚDZ, Deskové listiny, inv. č. 3380, kart. č. 88. K vymření rodu podrobněji také A. SEDLÁČEK, *Robmháp*, in: OSN XXI, s. 865; J. PELANT, *Erby*, s. 371.

¹³⁶ V jedné z částí své závěti Ferdinand František Robmháp ze Suché pamatoval na zbožný odkaz krclebskému kostelu a napomínal místního faráře k pečlivé duchovní péči o poddané – „*K chrámu Páně svatého Václava krclebskému odkazuji a poručím, aby každoročně z týchž statkův jedno sto zlatých rejských dáváno bylo tak, aby se tu farář chovati mohl. A týž farář aby povínej byl předně v nyní jmenovaném chrámu Páně krclebském, zbejšovským a dobrovítovským služby Boží pilně vykonávati. Neméně také on by, kteří z poddaných nemocní byli, k nim dojížděti a jim svátostmi spasitelnými posluhovati.*“ – výpis ze zemských desek s částí závěti Ferdinanda Františka Robmhápa ze Suché pochází z roku 1690 a je uložen v SOA Třeboň, Velkostatek Sedlec u Kutné Hory, sign. 233.

¹³⁷ Příloha – zápis č. 59d.

¹³⁸ První zástupce ohebské rodové větve povýšený do panského stavu a dědic veškerého lichnického jmění Jan Ferdinand Robmháp ze Suché vedl mezi lety 1691 až 1694 otevřený spor s purkmistrem a konšely královského města Čáslavi „*za příčinou jistého kontribučního restu, též vynaložených kriminálních outrat*“ – NA Praha, SM, inv. č. 2903, sign. R 3/3, kart. č. 1918.

k propojení nepříliš ucelené výpovědi rozmanitých typů písemných pramenů, které bylo možné začít vnímat v novém světle a v podstatně širších souvislostech. Namísto útržkovitých svědectví se tak badateli naskytla příležitost pronikat v dlouhém časovém horizontu k dějinám původem nižšího šlechtického rodu a poznat barvitý obraz minulosti posuzovaný očima jeho členů. Nalézání odpovědi na otázky vnímání moci a války jednotlivými Robmhápy navíc přispělo k citlivějšímu porozumění způsobům chování a uvažování předbellohorských i pobellohorských rytířů.

I s odstupem více jak dvou století byl pro Robmhápy ze Suché v politické oblasti trvalým vzorem místopísarský úřad, v němž se objevoval jeden z jejich nejstarších předků, Václav. Většina z nich se však nevydala v jeho šlépějích a po roce 1550 začala budovat své mocenské útočiště na území Čáslavska. Od té doby hledali potomci Václava Robmhápa pravidelně uplatnění v krajském zřízení, které se z jejich pohledu stalo zárukou potřebné jistoty i zdrojem společenského sebevědomí.

Nově založená politická tradice byla s obdivuhodnou pevností rozvíjena hluboko do 17. století a ovlivňovala počínání rodu například v oblasti sňatkových strategií nebo při budování sousedských vztahů „dobrého přátelství“. Obzvláště pozoruhodným se stalo zjištění, že období následující po bitvě na Bílé hoře nepřispělo zásadním způsobem k proměně zažitých pořádků na úrovni regionu. Robmhápy ze Suché dali naopak dlouhodobým zájmem o krajské hejtmanství na Čáslavsku jasně najevo, že se nehodlají po generace budo-

vaných hodnot vzdát v neklidných časech třicetileté války ani bezprostředně po jejím skončení.

Spíše první nesmělé kroky přivedly Robmhápy ze Suché v 16. století na válečná kolbiště. O to zářnější úspěchy na bitevním poli však dosahovali o sto let později. Už v předbellohorském období si rod mohl připomínat smrt Albrechta Robmhápa při příkladném plnění vojenských úkolů ve službách císaře Karla V. Do 17. století proto potomci nejstarších Robmhápů vstupovali s vědomím, že mohou zkušenosti svých předků zúročit. Od počátku třicetileté války začal Karel a po něm i Jan Ferdinand Robmhápy ze Suché budovat profesionální vojenské kariéry ověřené vysokými hodnotami. Jimi si vysloužili nejen povýšení do panského stavu, ale také přiznání zásluh o válečné úspěchy střeoevropské monarchie. V „*kryksmanské*“ i krajské tradici navíc objevili účinný nástroj sloužící k obhajobě rodové cti ve chvílích, kdy byla vystavena nečekaným zkouškám.

Prvořadým cílem stojícím na pozadí vzniku celé studie bylo představení jen okrajově využívaného typu pramene osobní povahy, který byl až donedávna považován za obsahově málo zajímavý doklad genealogických zájmů rozvíjených v 17. a 18. století. Jeho hlubší interpretace však otevřela cestu k nadgeneračním hodnotám trvale utvářejícím mentalitu nižší šlechty po roce 1620. Hojnější využívání pramenů obdobné povahy proto vytváří jeden z mnoha badatelských předpokladů k nacházení nových možností studia této nesourodé sociální vrstvy v pobellohorském období.

Edice rodinných pamětí Robmhápů ze Suché

Edice rodinných pamětí Robmhápů ze Suché vznikla transkripcí obsahu dochovaného rukopisného výtahu.¹ Touto cestou se podařilo srozumitelně zpřístupnit pozoruhodný historický pramen pro další vědecké účely. Přitom však nedocházelo k opomíjení jeho jazykové kvality, která byla na základě promyšlených transkripčních zásad v co největší možné míře zachována.²

Pro snazší porozumění obsahu edice je potřeba upozornit na funkci používaných editorských značek. Veškeré zásahy a doplňky editora do původního textu vyznačují hranaté závorky []. Úpravy textu samotným autorem prostřednictvím marginálních či interlineárních poznámek se objevují ve složených závorkách { }. Autorem přeškrtnutý text byl umístěn do špičatých závorek < >. Na obsahově

nesrozumitelnou či nesmyslnou část textu upozornil editor vykřičníkem v hranatých závorkách [!]. Při nejistotě o správnosti provedené transkripce užíval otazníku vloženého do hranatých závorek [?]. Záměrně či omylem vynechaná slova pak označoval následujícím symbolem [...].

Zvolená struktura edice respektuje původní chronologické členění záznamů, které byly pro usnadnění orientace a rychlejší vyhledávání editorem dodatečně očíslovány. Oproti rukopisné předloze došlo k přizpůsobení textu podmínkám současného českého pravopisu a užívané interpunkce. Nejzávažnější změny se dotýkaly psaní jednotlivých hlásek.³ Úpravami prošlo také používání velkých písmen, která se v edici vyskytují na začátku vět, v nadpisech, u osobních jmen a názvů míst

¹ Při formulování transkripčních zásad bylo přihlíženo k obecným postupům voleným při zpřístupňování raně novověkých pramenů Ivan ŠROVÍČEK a kolektiv, *Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti. Příprava vědeckých edic dokumentů ze 16.–20. století pro potřeby historiografie*, Praha 2002, s. 50–57. Jako vhodná inspirace posloužily další edice pramenů osobní povahy Josef HRDLIČKA (ed.), *Autobiografie Jana Nikodéma Mařana Bohdaneckého z Hodkova*, České Budějovice 2003 (= Monographia historica 3), s. 249–251; Petr MAREŠ (ed.), *Karel Častovec Myška ze Žlunic. Život předbělohorského rytíře ve světle rodinné korespondence*, Ústí nad Labem 2000, s. 42–45.

² Editor si byl vědom jazykových zvláštností zpřístupňovaného pramene, které by byly důslednou transkripce nežádoucím způsobem potlačeny. Kromě níže stanovených transkripčních zásad proto formuloval také výjimky z pravidla směřující k alespoň částečnému zachování autentické podoby původního textu. U některých slov proto zůstalo beze změny původní psaní *b* místo *p* (*Rabenhaut*), *č* místo *s* (*větčibo*), *dt* místo *t* (*lejtmandt*), *g* místo *k* (*purgrabínka*), *š* místo *č* (*švrtá*) i nejruznější dobové tvary slov (*oblehel* = *oblehnul*; *světší* = *svědčí*). Ponechány byly rovněž protetické *v* (*voženíl*), původní tvary slovesa být (*sou*) i obvyklé germanismy (zejména *sch* vyslovované jako *š*).

³ Současné pravopisné normě bylo při transkripci přizpůsobeno psaní hlásek *i/y* (*brzi* → *brzy*; *spojyl* → *spojil*), *u/v* (*časlauského* → *časlavského*; *Eufemia* → *Eufemia*), *v/w* (*církwi* → *církvi*; *w kapli* → *v kapli*) a *s/z* (*splodil* → *zplodil*; *z poselstvím* → *s poselstvím*). Dvojhláska *au* byla přeměněna na *ou* (*auřad* → *ouřad*; *prijmauti* → *prijmouti*). Všechny dobové rozšířené spřežky *cz*, *rz*, *ss* nahradily souhlásky *č*, *ř* a *š* (*sleczn* → *slečnu*; *umrzcl* → *umřel*; *nejstarssího* → *nejstaršího*). Transkripce souhláskové skupiny *cz* spolu s *tz* a *tcz* však vznikala také hláska *c* (*dczera* → *července*; *mésitcz* → *měsíce*). Podle významu jednotlivých slov bylo upraveno psaní *glj/i/y* (*gegich* → *jejich*; *Iakuba* → *Jakuba*; *Meynuš* →

i měsíců, ale také v projevech úcty k bohu, císařskému majestátu či urozeným jedincům. Zkrácené názvy měsíců (např. *Octob.* či *8b.*) a všeobecně rozšířené zkratky *st.* (*svatého*), *J.C.M.* (*Jeho Císařská Milost*), *an.* (*anno*) byly rozepisovány bez dalších upozornění. U řadových číslovek s nadepsanou českou či latinskou koncovkou docházelo rovněž k úplnému slovnímu přepisu (např. *4^{tý}* → *čtvrtý*). Ponechány naopak zůstaly často se vyskytující a srozumitelné značky (*†*). Péči editora byly současně odstraněny jednoznačné písařské omyly, které mohly vzniknout při vytváření rukopisného výtahu paměti nebo během jeho opisování. V souladu se současnými stylistickými zvyklostmi byly upraveny hranice jednotlivých slov (např. *místo písař* → *místopísař*).

Cizojazyčné části textu (např. slovo *gouverneur*) a křestní jména cizího původu (např. *Sigismundus*) byly důsledně transliterovány. Psaní zdomácnělých variant latinských či německých slov naopak pod-

léhalo stanoveným transkripčním zásadám (např. *catholický* → *katolický*; *leithnandt* → *lejtmandt*). Zvláště u tradičních českých jmen došlo k záměrnému potlačení vlivu cizích grafických prvků (např. *Carel* → *Karel*; *Joseph* → *Josef*). Rodová jména a místní názvy byly transkribovány s důrazem na zachování všech jazykových zvláštností. S jejich ustálenou a srozumitelnou podobou odpovídající současnému pravopisu se lze seznámit prostřednictvím poznámkového aparátu.⁴

Mezi základní úkoly spojené s kritickým vydáním rodinných pamětí Robmhápů ze Suché patřilo bližší určení všech osob a lokalit, které se v nich vyskytovaly. Za daným účelem využil editor všeobecně známé encyklopedie, místopisné a soupisové práce i nevydané genealogické prameny.⁵ Pro snazší orientaci v poznámkovém aparátu byly rozšiřující údaje o jednotlivcích a místech uváděny vždy pouze jednou, a to při jejich prvním výskytu v editovaném rukopí-

.....
Mejnůs). Na místě digrafů *ge* a *ie* se uplatnilo používání *ě* (*mgela* → *měla*; *niekolik* → *několik*). Koncové *ij* se přepisovalo jako zdvojené *ii* (*Marij* → *Marii*; *Januarij* → *Januarii*). Zachováno zůstalo psaní diftongizovaného *ej* (*zemskejch*; *drubej*). Nevyslovované zdvojené souhlásky *dd*, *ll*, *nn*, *tt* a další byly redukovány na jednoduché (*raddy* → *rady*; *alle* → *ale*; *sepsanné* → *sepsané*; *rytttře* → *ryttře*). Skupiny hlásek *ni*, *ti* vyskytující se před samohláskami byly modernizovány do podoby *ň*, *ť* (Kába z *Rybnian* → Kába z *Rybnian*; *Štiastný* → *Štastný*). Grafém *c* byl s přihlédnutím k výslovnosti místy změněn na *k* (*catolický* → *katolický*) podobně jako *ph* na *f* (*Joseph* → *Josef*). Aspirované *th* nahradila po zjednodušení souhláska *t* (*létba* → *léta*). Německé ostré *ß* bylo v českých slovech transkribováno jako jednoduché *s* (*zasse* → *zase*), ale u jmen bylo ponechané zdvojené *ss* (*Hamßa* ze Zábědovic → *Hamssa* ze Zábědovic). Opravy se dočkalo také kolísavé užívání *f/v* (*Malofcová* → *Malovcová*), *chl/h* (*techdy* → *tehdy*) a *š/ž* (*neš* → *než*).

⁴ Například zvláštní dobové tvary známých rodových jmen – z *Donna* (z Donína); stejně tak i neobvyklé názvy lokalit – *Žehutschice* (Žehušice).

⁵ *Ottův slovník naučný* I–XXVIII, Praha 1888–1909; Ernst Heinrich KNESCHKE, *Neues allgemeines deutsches Adels-lexicon* I–IX, Leipzig 1859–1870; August SEDLÁČEK, *Hrady, zámky a tvrze Království českého* I–XV, Praha 1882–1927; TÝŽ, *Místopisný slovník historický království českého*, Praha 1908; Petr MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána v předbělohorském období a soupis krajských hejtmánů na základě dochovaných seznamů z let 1563/1564–1616/1617*, Praha 2009; TÝŽ, *Soupis přísedících komorního soudu Českého království v letech 1527–1620*, Praha 2013; František PALACKÝ, *Přehled současný*

su.⁶ Některé příslušníky šlechtických rodů se přes vynaložené úsilí prozatím nepodařilo identifikovat, na což bylo v daných případech náležitým způsobem upozorněno.

1)

EXTRAKT jisté knihy starý, vlastní rukou několik[a] Romhápů tak, jak jeden po druhém byl, sepsané.

Vytažené od[e] mě,

Jana Josefa Rabenhautba,⁷ svobodného pána z Suché.

Léta 1737.

2)

{léta} 1305

V prvních Zdislavových⁸ a[nnis] 17 Hedviga z Suché Rabenhautbová⁹ dala věnné

právo své v Suché.¹⁰ V prvních Václavových¹¹ a[nnis] 8 a a[nnis] 5 16 Mejnuš Rabenhautb z Suché¹² spojil se s Mejnušem z Suché.¹³ [!]

3)

1410

{I.} Matyáš Rabenhautb z Suché,¹⁴ děd Václava Rabenhautba z Suché,¹⁵ narodil se léta Páně 1410 a umřel 1484. Pohřben jest v církvi svatého Mikuláše¹⁶ v městě Budějovicích,¹⁷ jak kámen mramorový ukazuje.

4)

1447

{II.} Caspar Rabenhautb z Suché,¹⁸ syn Matyáše,¹⁹ otec Václava Rabenhautba z Suché,²⁰ narodil se léta Páně 1447

.....
nejvyšších důstojníků a úředníků, in: Jaroslav Charvát (ed.), Dílo Františka Palackého I, Praha 1941, s. 321–417; Národní archiv Praha, Genealogická sbírka Dobřenského, inv. č. 113, 156, 175, 192, 196, 244, 271, 282, 312, 324, 394, 397, 404, 413, 432, 552, 611, 639, 721, 878, 908, 916, 945, 1000, 1186, 1223, 1228, 1231, 1273.

⁶ Například *Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532), místopisár Království českého v letech 1513–1523 a 1528–1530* (první zmínka) → *Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532)* (každá další zmínka). Obdobný postup se uplatnil při opakovaném výskytu určovaných lokalit (*Ronov nad Doubravou – městečko u Čáslavi ve východních Čechách* → *Ronov nad Doubravou*).

⁷ Jan Josef Robmháp ze Suché (n. 1712, z. 1761), poslední mužský příslušník rodu Robmhápů ze Suché.

⁸ Blíže neurčená osoba.

⁹ Hedvika ze Suché, do roku 1335 držitelka věnného práva na tvrzi Suchá.

¹⁰ Suchá – tvrz poblíž Hluboké nad Vltavou v jižních Čechách.

¹¹ Blíže neurčená osoba.

¹² Majnuš Robmháp ze Suché, od roku 1384 společný vlastník tvrze Suchá s Majnušem ze Suché.

¹³ Majnuš ze Suché, od roku 1384 společný vlastník tvrze Suchá s Majnušem Robmhápem ze Suché.

¹⁴ Matyáš Robmháp ze Suché (n. 1410, z. 1484).

¹⁵ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532), místopisár Království českého v letech 1513–1523 a 1528–1530.

¹⁶ Chrám svatého Mikuláše v Českých Budějovicích.

¹⁷ České Budějovice – české královské město.

¹⁸ Kašpar Robmháp ze Suché (n. 1447, z. 1523–1524).

¹⁹ Matyáš Robmháp ze Suché (n. 1410, z. 1484).

a umřel 1524 a pohřben jest v Budějovicích²¹ v klášteře bratrů kazatelův v kapli české,²² jak kámen mramorový ukazuje, a Voršila,²³ manželka jeho a matka naše, vedle něho pochována jest.

5)

1506

Však prve umřela [Voršila Robmhálová z Biskupic] než otec,²⁴ léta 1506. Caspar Rabenhaut²⁵ zplodil 11 synů, primo Urbanum,²⁶ secundo Georgium,²⁷ tertio Ioannem,²⁸ quarto Wenceslaum,²⁹ quinto

Valentinum,³⁰ sexto Ambrosium,³¹ septimo Petrum,³² octavo Catharinam,³³ dceru, nono Kundrať,³⁴ decimo Ioannem,³⁵ undecimo Andream,³⁶ duodecimo Nicolaum.³⁷ Matka jejich byla Ursula.³⁸

6)

1513

{III.} V outerej po svatém Jiří [26. 4.] Václav Rabenhaut z Suché³⁹ pojal sobě za manželku Ludmilu,⁴⁰ dceru Ondřeje Bryknara z Bryksteinu,⁴¹ která prve měla za manžela Duchu Kábu z Rybňan.⁴²

.....
²⁰ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

²¹ České Budějovice.

²² Bývalý dominikánský klášter s kostelem Obětování P. Marie v Českých Budějovicích.

²³ Voršila Robmhálová, rozená Haugvicová z Biskupic (z. 1506), manželka Kašpara Robmhápa ze Suché (n. 1447, z. 1523–1524).

²⁴ Kašpar Robmháp ze Suché (n. 1447, z. 1523–1524).

²⁵ Kašpar Robmháp ze Suché (n. 1447, z. 1523–1524).

²⁶ Urban Robmháp ze Suché.

²⁷ Jiří Robmháp ze Suché, v roce 1522 purkrabí na Rožmberku.

²⁸ Jan Robmháp ze Suché, pobývajíc pravděpodobně na Netvořicích.

²⁹ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

³⁰ Valeš Robmháp ze Suché (z. asi 1556), pobývajíc nejpozději od roku 1534 na Těchobuzi.

³¹ Ambrož Robmháp ze Suché.

³² Blíže neurčená osoba.

³³ Kateřina Robmhálová ze Suché.

³⁴ Konrád Robmháp ze Suché.

³⁵ Blíže neurčená osoba.

³⁶ Ondřej Robmháp ze Suché, otec Jana staršího Robmhápa ze Suché (z. po 1581).

³⁷ Mikuláš Robmháp ze Suché (z. 1538), od roku 1527 kancléř dolnorakouské vlády, od roku 1532 svobodný pán na Ottensheimu.

³⁸ Voršila Robmhálová, rozená Haugvicová z Biskupic (z. 1506).

³⁹ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

⁴⁰ Ludmila Kábová, později Robmhálová, rozená Bryknarová z Brukštejna, manželka Václava Robmhápa ze Suché (z. 1530–1532).

⁴¹ Ondřej Bryknar z Brukštejna.

⁴² Duchek Kába z Rybňan (z. po 1510), první manžel Ludmily Bryknarové z Brukštejna, druhý doložený člen rytířského rodu Kábů z Rybňan.

7)

1514

Narodil se témuž Václavovi⁴³ prima Maji syn Sigmund⁴⁴ v Praze.⁴⁵

8)

1516

Narodil se mu syn druhý jménem Albrecht⁴⁶ a umřel léta Páně 1536, když táhl při Karli,⁴⁷ {císaři} římským, do země krále franckého,⁴⁸ a jest pochován v městě Fürst.⁴⁹

9)

1517

Narodila se Václavovi⁵⁰ dcera Agnes.⁵¹ 24. Decembris umřela a leží u svatého Jakuba v klášteře na Starém Městě⁵² v Praze.⁵³

10)

1519

Narodila se mu druhá dcera Markýta⁵⁴ a umřela 1530 a leží u svatého Jiří na hradě Pražském,⁵⁵ jak kámen světsí. 6. Augusti. [!]

.....
⁴³ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

⁴⁴ Zikmund Robmháp ze Suché na Pacově (n. 1514, z. 1551), od roku 1545 přisedící komorního soudu, v letech 1537/1538 a 1548/1549 hejtmán Bechyňského kraje.

⁴⁵ Praha – hlavní město Království českého.

⁴⁶ Albrecht Robmháp ze Suché (n. 1516, z. 1536).

⁴⁷ Karel V. (n. 1500, z. 1558), římsko-německý císař a španělský král (jako Karel I.).

⁴⁸ František I. (n. 1494, z. 1547), francouzský král.

⁴⁹ Pravděpodobně Fürth – německé město nedaleko Norimberku v Bavorsku.

⁵⁰ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

⁵¹ Anežka Robmhálová ze Suché (n. 1517).

⁵² Kostel svatého Jakuba v areálu nejstaršího českého kláštera řádu minoritů na Starém Městě v Praze.

⁵³ Praha.

⁵⁴ Markéta Robmhálová ze Suché (n. 1519, z. 1530).

⁵⁵ Kostel svatého Jiří na Pražském hradě v Praze.

⁵⁶ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

⁵⁷ Jindřich Robmháp ze Suché (n. 1520, z. 1521).

⁵⁸ Žebrák – hrad u Berouna ve středních Čechách.

⁵⁹ Praha.

⁶⁰ Praha.

⁶¹ Kostel svatého Klementa v areálu dominikánského kláštera na Starém Městě v Praze, od roku 1556 součást nově založené jezuitské koleje.

⁶² Alexandr Robmháp ze Suché, syn Jiřího Robmhápa ze Suché, purkrabího na Rožmberku v roce 1522.

⁶³ Jiří Robmháp ze Suché.

⁶⁴ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

⁶⁵ Petr Robmháp ze Suché (n. 1522, z. 1522).

11)

1520

15. Augusti narodil se Václavovi,⁵⁶ místo-
písařovi Království českého, třetí syn Jin-
dřich⁵⁷ na zámku Žebrák⁵⁸ řečeném, kam
před morem z Prahy⁵⁹ ujel, a umřel ten syn
léta 1521 sedmého Decembris v Praze⁶⁰
a pochován jest v klášteře u svatého Kle-
menta vprostřed kostela,⁶¹ v kterýmž hrobě
Alexander,⁶² strejc můj, syn Jiříka Raben-
haubta z Suché,⁶³ bratra mýho nejstaršího,
odpočívá, jakož kámen na tom hrobě svěští.

12)

1522

Dne 22. Februarii narodil se Václavovi⁶⁴
spolu syn Petrus⁶⁵ a dcera Anna⁶⁶ a voba
brzy nato umřeli a sou pohřbeni u svatého
Tomáše,⁶⁷ jak kámen ukazuje.

13)

1523

Byl Václav Rabenhaut⁶⁸ s poselstvím
k arciknížeti Ferdinandovi⁶⁹ od stavů zem-

.....

⁶⁶ Anna Robmhápvá ze Suché (n. 1522, z. 1522).

⁶⁷ Kostel svatého Tomáše na Novém Městě v Praze.

⁶⁸ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

⁶⁹ Ferdinand I. (n. 1503, z. 1564), římsko-německý císař a český i uherský král.

⁷⁰ Linz (Linec) – město v Horním Rakousku.

⁷¹ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

⁷² Jindřich Robmháp ze Suché na Bohdanči (n. 1524, z. 1588), mladší bratr Zikmunda Robmhápa ze Suché na Pacově (n. 1514, z. 1551).

⁷³ Rataje nad Sázavou (původně Rataje hrazené) – zámek a městečko u Benešova u Prahy ve středních Čechách.

⁷⁴ Konstantin Robmháp ze Suché (n. 1525).

⁷⁵ Süleyman I. (n. 1494 nebo 1495, z. 1566), od roku 1520 osmanský sultán.

⁷⁶ Vídeň – rakouské hlavní město, sídlo habsburských panovníků.

⁷⁷ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

⁷⁸ Zikmund Robmháp ze Suché na Pacově (n. 1514, z. 1551).

⁷⁹ Pacov – zámek a městečko mezi Tábořem a Pelhřimovem na Vysočině.

⁸⁰ Václav Robmháp ze Suché (z. 1530–1532).

skejh poslanej do Lince⁷⁰ dne 14. No-
vembris léta 1523.

14 a)

1524

Narodil se Václavovi⁷¹ pátej syn Jindřich⁷²
na Ratajích⁷³

14 b)

1525

a léta 1525 šestej Constantinus.⁷⁴

15)

1529

12. Junii rezignýroval svůj ouřad místo-
písařství. 29. Septembris oblehel císař
turecký⁷⁵ město Vídeň.⁷⁶ Mělt jest tehdy
6 synů a 3 dcery V[áclav] R[obmháp]
v[on] S[uchá].⁷⁷

16)

1536

{IV} Sigismundus Rabenhaut von Su-
ché,⁷⁸ pán na Pacově,⁷⁹ syn jmenované-
ho Václava Rabenhautba⁸⁰ vzal sobě za

manželku Magdalenu,⁸¹ dceru urozeného a statečného rytíře, pana Jiříka z Gerstorfu,⁸² tehdáž hejtmana hradu Pražského a potom podkomoří Království českého.

17)

1537

Dne 12. Decembris narodila se mu dcera jménem Anyška.⁸³

18)

1538

24. Octobris narodil se mu syn první Albrecht.⁸⁴

19)

1542

Dne 6. Januarii umřela na Cholticích⁸⁵ ta paní Magdalena rozená Gerstorfka⁸⁶ a pochována jest v Svinčanech,⁸⁷ jak kámen ukazuje.

20)

1542

Dne osmého [...] Zigmund Rabenhaut⁸⁸ pojal sobě druhou manželku, pannu Marii Annu,⁸⁹ dceru urozeného a statečného rytíře, pana Petra Janovského z Soutic⁹⁰ a na Zaječicích.⁹¹

21)

1544

Narodil se mu syn druhý Václav⁹² na zámku Pacově.⁹³

22)

1546

Dne osmnáctého Martii narodila se mu dcera Ludmila⁹⁴ na Pacově⁹⁵ a umřela brzy po křtu svatým.

⁸¹ Magdalena Robmhálová, rozená Gerstorfová z Gerstorfu (z. 1542), manželka Zikmunda Robmhápa ze Suché na Pacově (n. 1514, z. 1551).

⁸² Jiří Gerstorf z Gerstorfu a z Malšvic na Žirči a Cholticích (z. 1558), otec Magdaleny Robmhálové z Gerstorfu, v roce 1532 hejtman Hradeckého kraje, v letech 1532 až 1547 rada české komory, v letech 1534 až 1537 hejtman hradu Pražského, v letech 1541 až 1558 podkomoří Království českého.

⁸³ Anežka Hlaváčová, rozená Robmhálová ze Suché (n. 1537, z. 1591).

⁸⁴ Albrecht Robmháp ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Ronově nad Doubravou (n. 1538, z. 1595), v letech 1573/1574, 1574/1575, 1583/1584 a 1593/1594 hejtman Čáslavského kraje.

⁸⁵ Choltice – zámek a městečko u Přelouče ve východních Čechách, až do roku 1623 v držení Gerstorfů z Gerstorfu.

⁸⁶ Magdalena Robmhálová, rozená Gerstorfová z Gerstorfu (z. 1542).

⁸⁷ Svinčany – vesnice u Přelouče ve východních Čechách.

⁸⁸ Zikmund Robmháp ze Suché na Pacově (n. 1514, z. 1551).

⁸⁹ Marie Anna (popř. Marjana) Robmhálová, rozená Janovská ze Soutic (z. 1580), manželka Zikmunda Robmhápa ze Suché na Pacově (n. 1514, z. 1551).

⁹⁰ Petr Janovský ze Soutic na Zaječicích (z. po 1552), otec Marie Anny (popř. Marjany) Robmhálové ze Soutic (z. 1580).

⁹¹ Zaječice – někdejší tvrz a vesnice u Chrudimi ve východních Čechách.

⁹² Václav Robmháp ze Suché na Vildštejně (n. 1544, z. 1598).

⁹³ Pacov.

⁹⁴ Ludmila Robmhálová ze Suché (n. 1546, z. 1546).

⁹⁵ Pacov.

23)

1547

Dne 30. Maji narodil se mu {syn} třetí Sigmund⁹⁶ na zámku Pacově⁹⁷ a umřel toho roku 10. Julii a pochován jest vedle svého děda.⁹⁸

24)

1548

Dne 16. Octobris narodila se mu třetí dcera Margaretha⁹⁹ na zámku Pacově.¹⁰⁰

25)

1550

Narodila se mu {dcera} štvrtá Eufemia¹⁰¹ na Zaječicích¹⁰² po prodaje Pacova.¹⁰³

26)

1551

Urozený a statečný rytíř, pan Sigmund

.....

⁹⁶ Zikmund Robmháp ze Suché (n. 1547, z. 1547).

⁹⁷ Pacov.

⁹⁸ Pravděpodobně pohřben po boku Václava Robmhápa ze Suché (z. 1530–1532).

⁹⁹ Markéta Myšková, rozená Robmhálová ze Suché (n. 1548).

¹⁰⁰ Pacov.

¹⁰¹ Eufemie Myšková, rozená Robmhálová ze Suché (n. 1550, z. 1589).

¹⁰² Zaječice.

¹⁰³ Pacov.

¹⁰⁴ Zikmund Robmháp ze Suché na Pacově (n. 1514, z. 1551).

¹⁰⁵ Morašice – někdejší tvrz a vesnice u Chrudimi ve východních Čechách.

¹⁰⁶ Petr Hamza ze Zábědovic na Morašicích (z. 1557), pernaštejnský vrchnostenský úředník.

¹⁰⁷ Svinčany.

¹⁰⁸ Kostel svatého Vavřince ve Svinčanech u Přelouče ve východních Čechách.

¹⁰⁹ Zikmund Robmháp ze Suché na Pacově (n. 1514, z. 1551).

¹¹⁰ Zikmund Robmháp ze Suché (n. 1551, z. 1551).

¹¹¹ Svinčany.

¹¹² Pohřben po boku Zikmunda Robmhápa ze Suché na Pacově (n. 1514, z. 1551).

¹¹³ Albrecht Robmháp ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Ronově nad Doubravou (n. 1538, z. 1595).

¹¹⁴ Zikmund Robmháp ze Suché na Pacově (n. 1514, z. 1551).

¹¹⁵ Magdalena Robmhálová, rozená Gerštorfová z Gerštorfu (z. 1542).

¹¹⁶ Juliana Robmhálová, rozená Zahraděcká ze Zahradek (z. 1571), manželka Albrechta Robmhápa ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Ronově nad Doubravou (n. 1538, z. 1595).

Rabenhaut z Suché¹⁰⁴ dokonal život svůj, a to na Moraschicích¹⁰⁵ u pana Hamssy,¹⁰⁶ a pochován v Svinčanech¹⁰⁷ v kůru¹⁰⁸ po levé ruce.

27)

1551

Po smrti toho Sigmunda Rabenhaut-ta¹⁰⁹ narodil se mu syn čtvrtý Sigmund¹¹⁰ a umřel, pochován jest v Svinčanech¹¹¹ na pravé ruce svého pána otce.¹¹²

28)

1559

{V.} Dne 20. Aprilis Albrecht Rabenhaut z Suché,¹¹³ syn Sigmunda Romhápa¹¹⁴ a Magdaleny z Gerstorfu,¹¹⁵ oženil se [v] stáří 21 roků a pojal sobě za manželku pannu Julianu,¹¹⁶ ceru urozeného rytíře

Jana Zahrádeckého z Zahradky¹¹⁷ na Červeným Hrádku.¹¹⁸

29 a)

1560

Narodila se mu cera Magdalen<a>¹¹⁹ na zámku Lichtenburku¹²⁰

29 b)

1562

a umřela roku 1562 dne 27. Augusti. Pochována jest v kůru u svatého Kříže,¹²¹ jak kámen ukazuje. Albrecht¹²² ale umřel 1595.

30)

1563

Dne 6. Februarii narodil se mu syn Sigmund¹²³ a ten pan Sigmund¹²⁴ na Třemošnici¹²⁵ umřel léta 1624 dne 29. měsíce července [v] stáří 61 let.

¹¹⁷ Jan Zahrádecký ze Zahradek na Červeném Hrádku (z. okolo 1580), otec Juliany Robmhákové ze Zahradek (z. 1571), účastník bojů s Turky – František ROUBÍK (ed.), *Regesta fondu Militare Archivu ministerstva vnitra Republiky československé v Praze* I, Praha 1937, s. 213–214.

¹¹⁸ Červený Hrádek – městečko u Dačic na pomezí jižních Čech a jižní Moravy.

¹¹⁹ Magdalena Robmháková ze Suché (n. 1560, z. 1562).

¹²⁰ Lichnice – hrad u Čáslavi ve východních Čechách.

¹²¹ Kostel svatého Kříže ležící jihovýchodně od Ronova nad Doubravou.

¹²² Albrecht Robmháp ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Ronově nad Doubravou (n. 1538, z. 1595).

¹²³ Zikmund starší Robmháp ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Třemošnici (n. 1563, z. 1624), v letech 1609/1610 hejtman Čáslavského kraje.

¹²⁴ Zikmund starší Robmháp ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Třemošnici (n. 1563, z. 1624).

¹²⁵ Třemošnice – panský dvůr a vesnice v sousedství Ronova nad Doubravou u Čáslavi ve východních Čechách.

¹²⁶ Albrecht Robmháp ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Ronově nad Doubravou (n. 1538, z. 1595).

¹²⁷ Jiří Robmháp ze Suché (n. 1564, z. 1567).

¹²⁸ Lichnice.

¹²⁹ Kostel svatého Kříže.

¹³⁰ Krescencie Robmháková ze Suché (n. 1565, z. 1567).

¹³¹ Lichnice.

¹³² Kostel svatého Kříže.

¹³³ Arnošt starší Robmháp ze Suché na Ronově nad Doubravou (n. 1567, z. 1627), v letech 1604/1605, 1610/1611 a 1615/1616 hejtman Čáslavského kraje, v letech 1622–1624 komisař císařského vojska.

¹³⁴ Lichnice.

31)

1564

Dne 25. Aprilis narodil se Albrechtovi¹²⁶ syn druhý Jiřík¹²⁷ a umřel [v roce] 1567 na zámku Lichtenburce¹²⁸ a {1567} pochován jest u svatého Kříže v kůru,¹²⁹ jak kámen ukazuje.

32)

1565

Dne 15. Julii narodila se mu dcera Crescentia¹³⁰ na zámku Lichtenburce¹³¹ a umřela [v roce] 1567 a pochována u svatého Kříže,¹³² jak kámen ukazuje.

33)

1567

Narodil se mu syn třetí Arnošt¹³³ na Lichtenburce.¹³⁴

34)

1568

Dne osmnáctého Septembris narodila se mu dcera,¹³⁵ nedohůdšátko.¹³⁶ Pochována jest u svatého Kříže.¹³⁷

35)

1569

Dne 6. Septembris narodila se mu dcera Anna¹³⁸ a brzy nato umřela a pochována jest u svatého Kříže.¹³⁹

36)

1571

Dne pátého Januarii umřela mu <dcera> [!] Juliana z Zahrádek,¹⁴⁰ žena jeho, na zámku Lichtenburce¹⁴¹ při porodu syna¹⁴² a pochování sou oba u svatého Kříže,¹⁴³ jak kámen ukazuje.

37)

1572

Po památce Jana Husa [po 6. 7.] pojal sobě Albrecht Rabenhaut z Suché¹⁴⁴ druhou manželku, pannu, pannu Annu purgrabínku z Donna,¹⁴⁵ ceru urozeného pana Bořivoje purgraběte z Donna¹⁴⁶ a na Žehuschicích,¹⁴⁷ která jest umřela léta 1578.

38)

1573

Dne 13. Augusti narodila se mu cera Eliška.¹⁴⁸

39)

1579

Dne 14. Novembris vzal sobě třetí manželku, pannu Barboru z Chlumu,¹⁴⁹ ceru

.....

¹³⁵ Blíže neurčená osoba (z. 1568).

¹³⁶ Nedochůdce/nedochůdčátko – předčasně narozené dítě.

¹³⁷ Kostel svatého Kříže.

¹³⁸ Anna Robmhálová ze Suché (n. 1569, z. 1569).

¹³⁹ Kostel svatého Kříže.

¹⁴⁰ Juliana Robmhálová, rozená Zahrádecká ze Zahrádek (z. 1571).

¹⁴¹ Lichnice.

¹⁴² Blíže neurčená osoba (z. 1571).

¹⁴³ Kostel svatého Kříže.

¹⁴⁴ Albrecht Robmháp ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Ronově nad Doubravou (n. 1538, z. 1595).

¹⁴⁵ Anna Robmhálová, rozená z Donína (z. 1578), manželka Albrechta Robmhápa ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Ronově nad Doubravou (n. 1538, z. 1595).

¹⁴⁶ Bořivoj purkrabí z Donína na Žehušicích (z. 1571), otec Anny Robmhálové z Donína (z. 1578), v letech 1567/1568 hejtman Čáslavského kraje za panský stav.

¹⁴⁷ Žehušice – zámek a vesnice u Čáslavi ve východních Čechách.

¹⁴⁸ Eliška Robmhálová ze Suché (n. 1573).

¹⁴⁹ Barbora Robmhálová, rozená Chlumková z Chlumu (z. 1586), manželka Albrechta Robmhápa ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Ronově nad Doubravou (n. 1538, z. 1595).

urozeného a statečného rytíře, pana Zigmunda z Chlumu.¹⁵⁰ S ní měl tyto děti:

40)

1581

Ceru Anyšku.¹⁵¹ Léta 1583 prvního Maji Markýtu.¹⁵²

41)

1584

Syna Šťastného¹⁵³ na Ronově.¹⁵⁴ Ten rok[u] 1587 umřel.

42)

1586

Syna Sebastiana¹⁵⁵ na Ronově.¹⁵⁶ Umřel ten rok a pochován jest u svatého Kříže.¹⁵⁷

43)

1587

Dne čtrnáctého Novembris vzal sobě

štvrtou manželku, pannu Annu Salavku z Lípy,¹⁵⁸ ceru po urozeném rytíři, panu Janovi Salavovi¹⁵⁹ a na Oumoníně,¹⁶⁰ v Ronově nad Doubravou¹⁶¹ a umřeli jednu noc spolu roku 1595.

44 a)

1588

Dne prima Octobris narodila se mu dcera Catharina¹⁶² na Ronově¹⁶³ z jeho štvrtý manželky¹⁶⁴

44 b)

1589

a † [v roce] 1589.

45)

1590

Narodila se mu zase cera Eva¹⁶⁵ na Ronově.¹⁶⁶ Po svatém křtu hned umřela.

¹⁵⁰ Zikmund Chlumecký z Chlumu, otec Barbory Robmhápkové z Chlumu (z. 1586).

¹⁵¹ Anežka Kapounová, později Hýzřlová, rozená Robmhápková ze Suché (n. 1581, z. 1637).

¹⁵² Markéta Robmhápková ze Suché (n. 1583, z. 1583).

¹⁵³ Šťastný Robmhápek ze Suché (n. 1584, z. 1587).

¹⁵⁴ Ronov nad Doubravou – městečko u Čáslavi ve východních Čechách.

¹⁵⁵ Sebastián Robmhápek ze Suché (n. 1586, z. 1586).

¹⁵⁶ Ronov nad Doubravou.

¹⁵⁷ Kostel svatého Kříže.

¹⁵⁸ Anna Robmhápková, rozená Salavová z Lípy (z. 1595), manželka Albrechta Robmhápa ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Ronově nad Doubravou (n. 1538, z. 1595).

¹⁵⁹ Jan mladší Salava z Lípy na Úmoníně (z. 1587), otec Anny Robmhápkové z Lípy (z. 1595), v letech 1577/1578 pravděpodobně hejtman Čáslavského kraje (podle Dobřenského; původní seznam krajských hejtmanů z let 1577/1578 se nedochoval).

¹⁶⁰ Úmonín – zámek a vesnice u Kutné Hory ve středních Čechách.

¹⁶¹ Ronov nad Doubravou.

¹⁶² Kateřina Robmhápková ze Suché (n. 1588, z. 1589).

¹⁶³ Ronov nad Doubravou.

¹⁶⁴ Anna Robmhápková, rozená Salavová z Lípy (z. 1595).

¹⁶⁵ Eva Robmhápková ze Suché (n. 1590, z. 1590).

¹⁶⁶ Ronov nad Doubravou.

46)

1592

Dne 21. Julii narodil se mu syn Václav¹⁶⁷ na Ronově.¹⁶⁸ † [v roce] 1594.

47)

1596

{VI.} Sigmund Rabenhautb z Suché¹⁶⁹ [v] stáří 33 let pojal sobě za manželku pannu Kateřinu Chuchelský z Nestajova,¹⁷⁰ dceru urozeného rytíře Jana Chuchelského¹⁷¹ na Chuchli,¹⁷² hejtmana krajského, po smrti svého otce¹⁷³ a měli spolu:

48)

1598

Dne 24. Decembris syna Jana¹⁷⁴ a umřel [v roce] 1600. Pochován u svatého Kříže.¹⁷⁵

49)

1599

Druhého syna Albrechta.¹⁷⁶

50)

1600

Třetího syna Arnošta.¹⁷⁷

51)

1602

Štvrtého syna Jana.¹⁷⁸

52)

1604

Třetího Januarii pátýho syna Karla.¹⁷⁹

53)

1605

22. Martii šestýho syna Ferdinanda.¹⁸⁰

.....
¹⁶⁷ Václav Robmháp ze Suché (n. 1592, z. 1594).

¹⁶⁸ Ronov nad Doubravou.

¹⁶⁹ Zikmund starší Robmháp ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Třemošnici (n. 1563, z. 1624).

¹⁷⁰ Kateřina Robmhálová, rozená Chuchelská z Nestajova (z. po 1632), manželka Zikmunda staršího Robmhápa ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Třemošnici (n. 1563, z. 1624).

¹⁷¹ Jan Chuchelský z Nestajova na Chuchli (z. 1618), otec Kateřiny Robmhálové z Nestajova (z. po 1632), v blíže neurčených letech pravděpodobně hejtman Čáslavského kraje (podle Dobřenského).

¹⁷² Chuchel – někdejší tvrz a vesnice u Golčova Jeníkova na Vysočině.

¹⁷³ Albrecht Robmháp ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Ronově nad Doubravou (n. 1538, z. 1595).

¹⁷⁴ Jan Robmháp ze Suché (n. 1598, z. 1600).

¹⁷⁵ Kostel svatého Kříže.

¹⁷⁶ Albrecht mladší Robmháp ze Suché (n. 1599, z. asi 1637), pobývajícím pro svou nekatolickou víru nejspíše od roku 1629 v Drážďanech a posléze po roce 1631 v Pirně. K jeho osobě blíže Lenka BOBKOVÁ, *Exulanti z Prahy a severozápadních Čech v Pirně v letech 1621–1639*, Praha 1999, s. 176.

¹⁷⁷ Arnošt mladší Robmháp ze Suché (n. 1600, z. po 1637), v roce 1632 působící ve švédských vojenských službách.

¹⁷⁸ Jan Robmháp ze Suché (n. 1602).

¹⁷⁹ Karel Robmháp ze Suché (n. 1604, z. 1675), císařský komorník, zástupce generála císařského vojska během bojů v Nizozemí a správce nizozemského města Groningen, od 24. února 1673 povýšený pro vojenské zásluhy do panského stavu.

¹⁸⁰ Ferdinand František Robmháp ze Suché (n. 1605, z. 1675), císařský komorník, dlouholetý hejtman Čáslavského kraje, za třicetileté války vrchní vojenský komisař na Čáslavsku, vizitační komisař pražské ruly, od 29. února 1644 povýšený do panského stavu.

54)

1606

Sedmýho syna Caspara.¹⁸¹

55)

1609

První dcera Juliana.¹⁸²

56)

1610

Druhá dcera Veronika¹⁸³ na Lichtenburku¹⁸⁴ Mikuláše z Geršdorfu.¹⁸⁵ [!]¹⁸⁶

57)

1615

Třetí dcera Anna Estera¹⁸⁷ umřela svobodná v Drážďanech.¹⁸⁸

Mělt' jest tehdy 7 synů a 3 dcery Sigmund R[obmháp].¹⁸⁹ Z nich pátý, Carolus¹⁹⁰, byl Jeho Císařský Milosti komorník a generál lejtnant¹⁹¹ v Holandu¹⁹² a gouverneur¹⁹³ v Groningu.¹⁹⁴ Vzal sobě [za] první manželku slečnu von Reck¹⁹⁵ a [za] druhou hraběnkou z Mersfeld.¹⁹⁶ Umřel bez dědice a udělal svou ženu ex asse haeredem. Šestý syn Ferdinand Rabenhaut, svobodný pán z Suché,¹⁹⁷ pán byl na Lichtenburku,¹⁹⁸ Třemoschnici,¹⁹⁹ Moravanech,²⁰⁰ Kyrchlebych,²⁰¹ Dobrovítově,²⁰² Chlumu,²⁰³ Šebestnicích²⁰⁴ a Šintlochách,²⁰⁵ Leopolda primo²⁰⁶, císaře, komorník a kraje Časlavského hejtman. Měl první manželku Ioannu Mě-

.....
¹⁸¹ Kašpar Robmháp ze Suché (n. 1606), v roce 1636 působící ve švédských vojenských službách.

¹⁸² Juliana Robmhálová ze Suché (n. 1609).

¹⁸³ Veronika Robmhálová ze Suché (n. 1610).

¹⁸⁴ Lichnice.

¹⁸⁵ Blíže neurčená osoba. Ve stejné době žilo v rytířském rodě Gerštorfů z Gerštorfu více nositelů jména Mikuláš.

¹⁸⁶ Vzájemný vztah Veroniky Robmhálové ze Suché (n. 1610) a Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu se nepodařilo jednoznačným způsobem objasnit. Dobřenský si ve své genealogické sbírce původně poznamenal, že byli manželé, ale později záznam přeškrtl a za manželku Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu označil Evu Veroniku Robmhálovou ze Suché, sestru Jana Ferdinanda Robmhápa ze Suché (z. 1695).

¹⁸⁷ Anna Estera Robmhálová ze Suché (n. 1615, z. 1681 v Drážďanech).

¹⁸⁸ Drážďany – hlavní město Sasko, jedno z útočišť českých náboženských exulantů.

¹⁸⁹ Zikmund starší Robmháp ze Suché na Lichtenburce (Lichnici) a Třemošnici (n. 1563, z. 1624).

¹⁹⁰ Karel Robmháp ze Suché (n. 1604, z. 1675).

¹⁹¹ Generál lajtnant/lejtnant – generál-poručík.

¹⁹² Holland – Nizozemí, západoevropská země.

¹⁹³ Gouverneur – místodržící.

¹⁹⁴ Groningen – město a stejnojmenná provincie v severním Nizozemí.

¹⁹⁵ Blíže neurčená příslušnice původem vestfálského a značně rozvětveného šlechtického rodu říšských hrabat a svobodných pánů z Reck (popř. Recke).

¹⁹⁶ Blíže neurčená osoba.

¹⁹⁷ Ferdinand František Robmháp ze Suché (n. 1605, z. 1675).

¹⁹⁸ Lichnice.

¹⁹⁹ Třemošnice.

²⁰⁰ Moravany – zámek a vesnice u Čáslavi ve východních Čechách.

nickou z Červený Vsi,²⁰⁷ druhou Catharinu Dobřenskou z Dobřenic,²⁰⁸ třetí Salomenu, hraběnku Lažanskou z Bukové.²⁰⁹

58 a)

1646

Měl s ní v neděli na den svatého Jana 24. Junii v 6 hodin ráno syna Jana Rudolfa Františka.²¹⁰ Kmotrové byli hrabě Collaredo,²¹¹ hrabě Lažanský,²¹² její otec, a Bernard Hiesserle, svobodný pán z Chodou,²¹³ hraběnka Černínová,²¹⁴ hraběnka z Vrtby.²¹⁵ I ten

.....

58 b)

1647 {†}

syn umřel 1647 5. Martii a pochován u svatého Kříže.²¹⁶

59 a)

1649

Druhýho syna Paula Ferdinanda.²¹⁷

59 b)

Štvrtá byla manželka jeho Magdalena Smrčková z Mnichu.²¹⁸

²⁰¹ Krchleby – zámek a vesnice u Čáslavi na pomezí východních a středních Čech.

²⁰² Dobrovítov – tvrz a vesnice u Golčova Jeníkova na Čáslavsku ve středních Čechách.

²⁰³ Chlum – hrad a vesnice u Golčova Jeníkova na Čáslavsku ve středních Čechách.

²⁰⁴ Šebestěnice – vesnice u Golčova Jeníkova na Čáslavsku ve středních Čechách.

²⁰⁵ Filipov (někdejší Šintlochy) – vesnice u Čáslavi na pomezí východních a středních Čechách přejmenovaná podle svého pozdějšího šlechtického majitele Filipa Krakovského z Kolovrat.

²⁰⁶ Leopold I. (n. 1640, z. 1705), římsko-německý císař a český i uherský král.

²⁰⁷ Johana Robmhálová, rozená Měnická z Červeněvsí, manželka Ferdinanda Františka Robmhápa ze Suché (n. 1605, z. 1675).

²⁰⁸ Kateřina Robmhálová, rozená Dobřenská z Dobřenic, manželka Ferdinanda Františka Robmhápa ze Suché (n. 1605, z. 1675), pravděpodobně dcera Mareše Dobřenského z Dobřenic (z. okolo 1614) a Anny Chuchelské z Nestajova (z. 1622).

²⁰⁹ Salomena Robmhálová, rozená Lažanská z Bukové (z. 1656), manželka Ferdinanda Františka Robmhápa ze Suché (n. 1605, z. 1675).

²¹⁰ Jan Rudolf (František) Robmháp ze Suché (n. 1646, z. 1647).

²¹¹ Pravděpodobně Rudolf Collaredo (n. 1585, z. 1657), císařský generál, velkopřevor řádu maltézských rytířů.

²¹² Ferdinand Rudolf Lažanský z Bukové (n. asi 1590, z. 1657), otec Salomeny Robmhálové z Bukové (z. 1656), ve třicátých letech 17. století povýšený do stavu říšských hrabat.

²¹³ Bernard Hýzrl z Chodů na Želibořicích (z. 1652), manžel Anežky Robmhálové ze Suché (n. 1581, z. 1637), bratr Jindřicha Michala Hýzrla z Chodů (n. 1575, z. 1665), v letech 1625 až 1628 místokomorník Království českého, rada české komory.

²¹⁴ Blíže neurčená příslušnice rodu Černínů z Chudenic povýšeného od roku 1627 do hraběcího stavu.

²¹⁵ Blíže neurčená příslušnice rodu pánů z Vrtby povýšeného od roku 1624 do hraběcího stavu.

²¹⁶ Kostel svatého Kříže.

²¹⁷ Jan Pavel (Ferdinand) Robmháp ze Suché (n. 1649, z. 1649).

²¹⁸ Magdalena Kateřina Robmhálová, rozená Smrčková ze Mnichu, manželka Ferdinanda Františka Robmhápa ze Suché (n. 1605, z. 1675).

59 c)

Umřel [...] 15. Máje a pochován jest v Krchleběch.²¹⁹

59 d)

V svém testamentě učinil universalem haeredem jmenovaného Karla,²²⁰ bratra svýho, {generála} lejtnanta²²¹. Kdyby ale naši katolickou víru přijmouti nechtěl, Jana Ferdinanda, svobodného pána z Suché,²²² hejtmana²²³ a generála adjutanta²²⁴ v Hollandu,²²⁵ strejce svýho a syna Henrici Jaroslai Rab[enhaupt] z S[uché]²²⁶ a Evae Franciscae rozený baronky z Lehner,²²⁷

jejížto otec byl Erasmus, svobodný pán z Lehner,²²⁸ Jeho Císařské Milosti generál a nejvyšší nad jednom regmentu²²⁹ pěchoty, a matka Eufemia Dobřenská z Dobřenic.²³⁰

60)

1676

Dne 17. Maji oženil se jmenovaný Jan Ferdinandus Rabenhautb, svobodný pán z Suché.²³¹ Vzal sobě slečnu Ludmilu Ioannu Hýsrllovú z Chodou,²³² dceru Jeho Excellenci pana Ernesta Ferdinanda Hiesserle, svobodného pána z Chodou,²³³ Jeho Milosti Císařské Leopolda prvního²³⁴

²¹⁹ Krchleby.

²²⁰ Karel Robmháp ze Suché (n. 1604, z. 1675).

²²¹ Generál lajtnant/lejtnant – generál-poručík.

²²² Jan Ferdinand Robmháp ze Suché (z. 1695), vzdálený příbuzný Ferdinanda Františka Robmhápa ze Suché (n. 1605, z. 1675) pocházející z ohebské rodové větve, velitel pěšího oddílu císařského vojska během bojů v Nizozemí, od 17. června 1680 povýšený do panského stavu.

²²³ Hejtman (vojenský) – velitel pěšího oddílu vojska.

²²⁴ Generál adjutant – zřejmě ve významu pomocný generál; od latinského *adiutare* – pomáhat, podporovat.

²²⁵ Holland.

²²⁶ Jindřich Jaroslav Robmháp ze Suché, otec Jana Ferdinanda Robmhápa ze Suché (z. 1695). Podle Augusta Sedláčka byl vnukem Václava Robmhápa ze Suché na Vildštejně (n. 1544, z. 1598). Wunschwitz a Dobřenský však naznačili, že mohl být také synem Arnošta staršího Robmhápa ze Suché na Ronově nad Doubravou (n. 1567, z. 1627).

²²⁷ Eva Marie Františka Robmhápová, později Kordulová, rozená Lehnerová z Lehner (z. po 1660), manželka Jindřicha Jaroslava Robmhápa ze Suché.

²²⁸ Erazim Lehner (popř. Lehner) z Lehner (z. před 1641), otec Evy Marie Františky Robmhápové, později Kordulové z Lehner (z. po 1660), císařský generál, příslušník původem rakouského šlechtického rodu.

²²⁹ Regment/regiment – vojenský pluk.

²³⁰ Eufemie Lehnerová, rozená Dobřenská z Dobřenic (z. 1642), manželka Erazima Lehnera z Lehner (z. před 1641), držitelka statků Kluky, Nová Ves a Třebešice.

²³¹ Jan Ferdinand Robmháp ze Suché (z. 1695).

²³² Ludmila Johana Robmhápová, rozená Hýzrllová z Chodů (n. 1660, z. 1725), manželka Jana Ferdinanda Robmhápa ze Suché (z. 1695), od roku 1706 dominikánka při klášteře svaté Anny na Starém Městě v Praze.

²³³ Ferdinand Arnošt Hýzrle z Chodů (n. okolo 1622, z. 1692), otec Ludmily Johany Robmhápové z Chodů (n. 1660, z. 1725), v roce 1692 prezident České komory.

komorníka, většího soudu zemského assessora,²³⁵ královského místodržícího a komory praesidenta v Království českém a paní Elisabethae Eusebiae rozený Malovcový z Chejnova a Vinterberga.²³⁶ Zplodili spolu tyto děti: {Fuit professa 1706 regulae sancti Dominici Pragae²³⁷ ad sanctam Annam²³⁸ accepit nomen Gaenovera [?] Cordula.²³⁹}

61)

1677

Prvního syna Jana Josefa.²⁴⁰ Byl živ 2 neděle.**62)**

1678

Druhého Jana Vencla Antonína.²⁴¹ † 1682 24. Januarii.

.....
²³⁴ Leopold I. (n. 1640, z. 1705).

²³⁵ Assessor – přísedící.

²³⁶ Alžběta Eusebie Hýzrllová, rozená Malovcová z Chýnova a Vimberka (z. 1681), manželka Ferdinanda Arnošta Hýzrla z Chodů (n. okolo 1622, z. 1692).

²³⁷ Praha.

²³⁸ Kostel svatě Anny v areálu bývalého kláštera dominikánek na Starém Městě v Praze.

²³⁹ Řádové jméno přijaté Ludmilou Johanou Robmháповou z Chodů (n. 1660, z. 1725) po vstupu do řádu dominikánek.

²⁴⁰ Jan Josef Robmháp ze Suché (n. 1677, z. 1677).

²⁴¹ Jan Václav (Antonín) Robmháp ze Suché (n. 1678, z. 1682).

²⁴² Jan Ferdinand (Adam) Robmháp ze Suché (n. 1681, z. 1714).

²⁴³ Eleonora Cecílie Robmháповá, rozená Věžníková z Věžník (z. 1702), manželka Jana Ferdinanda (Adama) Robmhápy ze Suché (n. 1681, z. 1714).

²⁴⁴ Bernard František Ignác Věžník z Věžník na Nových Dvorech (z. 1714), otec Eleonory Cecílie Robmháповé z Věžník (z. 1702), přísedící komorního soudu, v roce 1679 hejtman Čáslavského kraje, od roku 1694 povýšený do hraběcího stavu.

²⁴⁵ Lenní/lehní soud – dvorský soud, řešící mj. záležitosti spojené s vlastnictvím a správou královských statků.

²⁴⁶ Assessor – přísedící.

²⁴⁷ Nové Dvory – zámek a městečko u Kutné Hory ve středních Čechách.

²⁴⁸ Třebešice – tvrz a vesnice mezi Kutnou Horou a Čáslaví ve středních Čechách.

²⁴⁹ Zdechovice – zámek a vesnice u Přelouče ve východních Čechách.

²⁵⁰ (Kateřina) Terezie Věžníková, rozená z Arco (popř. z Archu) (z. do 1693), manželka Bernarda Františka Ignáce Věžníka z Věžník na Nových Dvorech (z. 1714), příslušnice původem jihočtyrolského šlechtického rodu hrabat z Arco.

63)

1681

Třetího 28. Januarii Jana Ferdinanda {Antonína} Adama.²⁴² Vzal sobě za manželku 1701 d[ne] 26. Aprilis slečnu Eleonoru, hraběnkou z Věžníku,²⁴³ dceru pana Bernarda Františka, hraběte z Věžníku,²⁴⁴ Jeho Milosti Císařské rady, komorníka, soudu komorního a lehního²⁴⁵ assessora²⁴⁶ a král[ovského] hejtmana kraje Čáslavského, pána na Novejch Dvořích,²⁴⁷ Třebešicích²⁴⁸ a Zdechovic[ích]²⁴⁹ a paní Theresiae rozený hraběnkou z Arco.²⁵⁰ Která [Eleonora Cecílie Robmháповá z Věžník] roku 1702 17. Maji † při porodu dcery

Eleonory.²⁵¹ Jest profess²⁵² [Eleonory Robmháповé ze Suché] na Račanech [!]²⁵³ u uršulinek,²⁵⁴ má jméno Anna Alojsia.²⁵⁵

64)

1682

Dne čtvrtého Februarii dceru Marii Františku.²⁵⁶ Měla urozeného a statečného rytíře Isidora Obyteckého z Obytec.²⁵⁷

65)

1684

Druhou dceru Annu Catherinu.²⁵⁸ †
[v roce] 1686.

66)

1689

Štvrtýho syna Jana Frantz Karla Antonína

.....

²⁵¹ Eleonora Robmháповá ze Suché (n. 1702), od roku 1719 příslušnice ženského řeholního řádu voršilek.

²⁵² Profese/profess – řádový slib.

²⁵³ Hradčany – městská část Prahy; klášter voršilek s kostelem svatě Voršily se však nachází na Novém Městě v Praze.

²⁵⁴ Voršilky (popř. uršulinky) – ženský řeholní řád vyznávající svatou Voršilu, zaměřený na vzdělávání dívek a péči o potřebné.

²⁵⁵ Řádové jméno přijaté Eleonorou Robmháповou ze Suché (n. 1702) po vstupu do řádu voršilek.

²⁵⁶ (Marie) Františka Obytecká, rozená Robmháповá ze Suché (n. 1682, z. 1732).

²⁵⁷ Isidor Václav Obytecký z Obytec na Chvalovicích a Klukách (n. 1682, z. 1734), manžel (Marie) Františky Obytecké ze Suché (n. 1682, z. 1732), zemský soudce, hejtman Časlavského kraje (podle Dobřenského).

²⁵⁸ Anna Kateřina Robmháповá ze Suché (n. 1684, z. 1686).

²⁵⁹ (Jan) František Karel (Antonín Adam) Robmháp ze Suché (n. 1689, z. 1743).

²⁶⁰ Terezie Helena Robmháповá, rozená Obytecká z Obytec (n. 1681, z. 1714), manželka (Jana) Františka Karla (Antonína Adama) Robmhápa ze Suché (n. 1689, z. 1743).

²⁶¹ Jan Václav (Ferdinand) Obytecký z Obytec (n. 1639, z. 1707), otec Isidora Václava Obyteckého z Obytec na Chvalovicích a Klukách (n. 1682, z. 1734) a Terezie Heleny Robmháповé z Obytec (n. 1681, z. 1714), v letech 1699 až 1707 podkomoří Království českého, zemský soudce.

²⁶² Alžběta Obytecká, rozená Vratislavová z Mitrovic (n. 1648, z. 1713), manželka Jana Václava (Ferdinanda) Obyteckého z Obytec (n. 1639, z. 1707).

²⁶³ Blíže neurčená osoba (n. 1710).

²⁶⁴ Marie Františka (Xaverie Terezie Josefa) Bojakovská, rozená Robmháповá ze Suché (n. 1711, z. 1792).

Adama²⁵⁹ dne 19. Maji. Voženil se 1709 s slečnou Theresií Helenou Obyteckou,²⁶⁰ dcerou pana Václava Obyteckého,²⁶¹ podkomořího v Království českém, a Elisabethy rozené Vratislavové.²⁶²

67)

1710

Narodila se jim první cera²⁶³ a umřela brzy po porodu.

68)

1711

D[ne] 1. Junii druhá Maria Franciska Xaveria Teresia Josefa.²⁶⁴ Ta jeho manželka [Terezie Helena Robmháповá z Obytec] umřela 1714 d[ne] 4. Maji v stáří 33 let.

69)

1714

23. Octobris vzal sobě druhou manželku Annu Ludmilu rozenou Schaffmanku z Hemmerless,²⁶⁵ dceru ur[ozeného] rytíře, pana Alexandra Schaffmana z Hemerless²⁶⁶ a Magdaleny z Říčan.²⁶⁷

70)

1690

19. Januarii pátýho syna Jan[a] Antonína,²⁶⁸ pána na Lichtenburku²⁶⁹ a Třemošnicích²⁷⁰ a Moravanech,²⁷¹ který sobě vzal 1711 Annu Francisku, slečnu z Frankenfeldu.²⁷² Měli spolu 2 syny a 2 dcery:

71)

1712

18. Februarii Jana Josefa.²⁷³

72)

1713

30. Julii Jana Ignatia.²⁷⁴

73)

Anna Theresia.²⁷⁵

74)

Anna Maria,²⁷⁶ která byla kopulírována²⁷⁷ s panem Frantz Karlem Goltshem²⁷⁸ 1737 dne 25. Novembris.

75)

1735

První syn [Jan] Josef²⁷⁹ vzal sobě za manželku třetího Octobris 1735 Annu Marii Schaffmanku z Hemmerless,²⁸⁰ poslední z linie český rodu toho, dceru Josefa Schaffmanna z Hemmerless²⁸¹ a Anny z Löwenkron.²⁸² Zplodili spolu:

.....
²⁶⁵ Anna Ludmila Robmhálová, rozená Šofmanová z Hemrlesu (z. 1749), manželka (Jana) Františka Karla (Antonína Adama) Robmhápa ze Suché (n. 1689, z. 1743).

²⁶⁶ Alexandr Mikuláš Šofman z Hemrlesu (z. 1695), otec Anny Ludmily Robmhálové z Hemrlesu (z. 1749).

²⁶⁷ Magdaléna Maximiliána Šofmanová, rozená z Říčan, manželka Alexandra Mikuláše Šofmana z Hemrlesu (z. 1695).

²⁶⁸ Jan Antonín (Karel) Robmháp ze Suché (n. 1690, z. 1755).

²⁶⁹ Lichnice.

²⁷⁰ Třemošnice.

²⁷¹ Moravany.

²⁷² Anna Františka Robmhálová, rozená Franchimontová z Frankenfeldu (z. 1769), manželka Jana Antonína (Karla) Robmhápa ze Suché (n. 1690, z. 1755).

²⁷³ Jan Josef Robmháp ze Suché (n. 1712, z. 1761).

²⁷⁴ Jan Ignác Robmháp ze Suché (n. 1713, z. 1751).

²⁷⁵ Anna (Marie) Terezie Robmhálová ze Suché.

²⁷⁶ Marie Anna (Johana) Golčová, podruhé pravděpodobně provdaná za Eustacha z Widern, rozená Robmhálová ze Suché (z. 1782).

²⁷⁷ Kopulírovat – provdat; od latinského *copulare* – provdat, spojit.

²⁷⁸ (Jan) František Karel z Golče (n. 1717, z. 1740), manžel Marie Anny (Johany) Golčové ze Suché (z. 1782).

²⁷⁹ Jan Josef Robmháp ze Suché (n. 1712, z. 1761).

76)

1737

D[ne] 21. Julii syna Jana Emmanuela
Maria.²⁸³

77)

Notitias has ex authographo Rabenhauptiano â charissima conjuge mea secunda, domina Maria Anna baronissa de Wunschwitz, nata Hartmanin comitissa de Clarstein²⁸⁴ 6. et 7. Decembris anno 1738 descriptas collationavi et omnimode consonas reperi. Pragae²⁸⁵ 7. Decembris anno 1738. Godefridus Daniel liber baro de Wunschwitz²⁸⁶

*Hmotným dokladem způsobu prezentace výlučného společenského postavení Albrechta Robmhápa ze Suché (z. 1595) se stal jeho dodnes dochovaný náhrobek. Rytíř se na něm nechal zpodobnit v plné válečné zbroji po boku své manželky (August SEDLÁČEK, *Hrady, zámky a tvrze Království českého XII*, Praha 1900, s. 49.).*

.....
²⁸⁰ Marie Anna Robmháповá, rozená Šofmanová z Hemrlesu (n. 1715, z. 1748), manželka Jana Josefa Robmhápa ze Suché (n. 1712, z. 1761).

²⁸¹ Josef Jan Vilém Šofman z Hemrlesu (n. 1679, z. 1716), otec Marie Anny Robmháповé z Hemrlesu (n. 1715, z. 1748).

²⁸² Anna Kateřina Šofmanová, rozená Böhmová z Löwenkronu (z. 1715), manželka Josefa Jana Viléma Šofmana z Hemrlesu (n. 1679, z. 1716).

²⁸³ Jan Emanuel (Mario) Robmháp ze Suché (n. 1737, z. 1740).

²⁸⁴ Marie Anna Wunschwitzová, rozená Hartmannová z Klarštejna (n. 1705, z. 1775), manželka Gottfrieda Daniela Wunschwitze (n. 1678, z. 1741).

²⁸⁵ Praha.

²⁸⁶ Gottfried Daniel Wunschwitz (n. 1678, z. 1741), významný český barokní genealog a heraldik.

Rozrod Robmhápů ze Suché – mužská linie

Lichnická a ohebská větev Robmhápů ze Suché*

Lichnická větev:

Václav (†1530–1532)

m. Ludmila Bryknarová z Brukštejna

Zikmund (*1514, †1551)

1. m. Magdalena Gerštorfová z Gerštorfu (†1542)

2. m. Marjana Janovská ze Soutic (†1580)

Albrecht (*1538, †1595)

1. m. Juliana Zahrádecká ze Zahrádek (†1571)

2. m. Anna z Donína (†1578)

3. m. Barbora Chlumková z Chlumu (†1586)

4. m. Anna Salavová z Lípy (†1595)

Zikmund starší (*1563, †1624)

m. Kateřina Chuchelská z Nestajova (†po 1632)

Karel (*1604, †1675)

1. m. blíže neurčená z Reck

2. m. blíže neurčená z Mersfeld

Ferdinand František (*1605, †1675)

1. m. Johana Měnická z Červeněvsi

2. m. Kateřina Dobřenská z Dobřenic

3. m. Salomena Lažanská

z Bukové (†1656)

4. m. Magdalena Kateřina Smrčková
ze Mnichu

Ohebská větev:

Václav (*1544, †1598)

Jiřík

Jindřich Jaroslav

m. Eva Marie Františka Lehnerová
z Lehner (†po 1660)

Jan Ferdinand (†1695)

m. Ludmila Johana Hýzrllová

z Chodů (*1660, †1725)

Jan Antonín (*1690, †1755)

m. Anna Františka Franchimontová
z Frankenfeldu (†1769)

Jan Josef (*1712, †1761)

m. Marie Anna Šofmanová
z Hemrlesu (*1715, †1748)

* S ohledem na neúměrný rozsah příbuzenských vazeb byli do zjednodušeného rozrodu zahrnuti pouze vybraní mužští příslušníci z obou větví.

František Koreš

**Macht, Krieg und der gesellschaftliche Aufstieg in der Geschichte
des Adelsgeschlechts Robmháp von Suchá seit dem 16. bis zum 18. Jahrhundert
und seine Familienmemoria**

Der Autor der vorliegenden Studie fokussiert die Geschichte des Rittergeschlechts der Robmháps von Suchá im Zeitraum vom 16. bis zum 18. Jahrhundert und bemüht sich durch seine Herangehensweise, unter verschiedenen Blickwinkeln einen Beitrag zur Vertiefung der Erkenntnisse über das Leben des niederen Adels im Königreich Böhmen vor und nach der Schlacht am Weißen Berg zu leisten. Einen wichtigen Bestandteil des Beitrags stellt die kritische Edition eines Auszugs aus der Familienmemoria der Robmháps von Suchá dar, deren zeitgenössische Abschrift in der genealogisch-heraldischen Wunschwitz-Sammlung im Nationalarchiv in Prag aufbewahrt wird. Das wertvolle, jedoch von den Forschern kaum beachtete und genutzte Ego-Dokument, das die Einträge zu den Ereignissen aus den Jahren 1305 bis 1737 umfasst, bietet in der Kombination mit den Aussagen der privaten wie auch amtlichen Korrespondenz, der Testamente und Nobilitationsurkunden einen einzigartigen Einblick in die Lebensschicksale der Angehörigen dieses Adelsgeschlechts. Vor ihrem Hintergrund war es dann möglich, wenigstens einige Ursachen der sozialen, politischen und konfessionellen Wandlungen des niederen Adels, zu denen es besonders nach der Niederlage des böhmischen Ständeaufstands im Jahre 1620 gekommen war, zu enthüllen.

In Anlehnung an die historisch-anthropologischen Zugangsweisen bemüht sich der Autor um eine gründlichere Erfassung der Werte in der Gedankenwelt der Ritter wie auch der kürzlich in den Adelsstand aufgenommenen Herren. Der gewählte Blickwinkel ermöglicht ihm dann, in die Handlungsweisen und Verhaltensmuster der adligen Individuen einzudringen. Der Autor widmet auch der Enthüllung der personalen Struktur der sozialen Netzwerke der Adelsfamilie Robmháp von Suchá wie auch den Instrumenten ihrer durchdachten Repräsentation seine Aufmerksamkeit.

Zur Beantwortung der gestellten Fragen verfolgt der Autor die politischen und militärischen Karrieren der männlichen Nachkommen des Vizeschreibers von Böhmen Wenzel Robmháp von Suchá, der zu den Zentralfiguren in der edierten Handschrift gehört. Nicht unbeachtet bleiben die bunten Schicksale und die Karrieren der Angehörigen anderer Zweige des Adelsgeschlechts. Alle erworbenen Erkenntnisse betrachtet der Autor im Kontext mit den Ausdrucksformen verschiedener sozialer Strategien und ihrem Einfluss auf die gesellschaftliche Stellung des Individuums, der Familie wie auch des ganzen Adelsgeschlechts.

Durch die Veröffentlichung der Familienmemoria der Robmháps von Suchá bemüht sich der Autor der Studie in erster Linie, einen Beitrag zum Wiederbeleben des Forschungsinteresses an der Geschichte des niederen Adels, und dies dann besonders in Hinblick auf die Zeit nach der Schlacht am Weißen Berg, zu leisten. Einen der Wege

zum Hervorheben der einzelnen Vertreter dieser sozial vielfältigen Schicht und ihrer Lebensschicksale stellen die Selbstzeugnisse, die in der genealogisch-heraldischen Wunschwitz-Sammlung aufbewahrt werden, dar. Sie beinhalten nicht nur ungewöhnliche Alltagserlebnisse, sondern auch die generationenüberschreitenden Kategorien der Gedankenwelt der Vertreter des niederen Adels, unter denen das Gedächtnis der vornehmen Herkunft, der Militärdienst oder die Beziehung zu einer konkreten Region eine besondere Stellung einnehmen.

KEY WORDS:

Bohemian lower nobility; careers, ego-sources; Robmháp of Suchá; Gottfried Daniel Wunschwitz.